

JUNI 2017 NR. 92

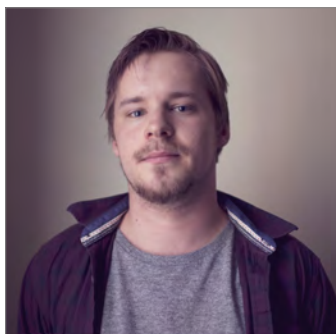
RØD+GRØN

Tema: Fremtidens energi

Vi skal omstille fra sort til grøn energi i et tempo, der er meget hurtigere end det nuværende. Men hvilke energikilder hører fremtiden til? Rød+Grøn vinker i denne måned farvel til fossilerne og siger goddag til nye, grønne teknologier.

Side 12-21

- Måneden der gik 3
- Farvel til blasfemiparagraffen 5
- Kort nyt fra Folketinget 5
- EU er gift for din tatovering 6
- Havbrug møder folkelig modstand 7
- Valg i England 8
- Valg i Frankrig 9
- Sultstrejke i israelske fængsler 10
- Debatmøde om Israel-Palæstina 11
- Regionspolitisk sejlads 22
- Mød spidskandidaterne 23
- Byrødder besøger kammerater i Tyrkiet 23
- Kvindfolkemøde på Falster 24
- Dyrskue i Sønderjylland 25
- Faglige kræfter samles i netværk 27
- Debat og annoncer 28-31
- Månedens tegning 32

● **Tema: Fremtidens energi 12-21**
Vi skal omstille fra sort til grøn energi i et tempo, der er meget hurtigere end det nuværende. Men hvilke energikilder hører fremtiden til? I dette tema vinker vi farvel til fossilerne og siger goddag til nye, grønne teknologier.

● **Tiggeri og hjemløshed er fattigdom – ikke kriminalitet 4**
Flere udenlandske hjemløse kommer til Danmark, især København. Det er en udvikling, vi er nødt til at finde konstruktive løsninger på i stedet for blot at straffe hjemløse endnu hårdere.

● **Nordmand har gransket Liste Ø 26**
Den norske forfatter og journalist Fredrik V. Sand udgav i foråret sin første bog "Den danske suksessen Enhedslisten". Rød+Grøn har snakket med ham om, hvorfor han har skrevet om Enhedslisten, og hvad man som norsk venstrefløj kan lære af "Den danske suksessen".

Redaktør: Simon Halskov

Redaktion: Gunna Starck, Anne Overgaard, Sarah Glerup, Nina Ericsson, Mikkel Lauritzen, Karl Vogt-Nielsen, Lars Hostrup, Lole Møller, Mikael Hertoft, Lasse Nedergaard Mors, Eva Hyllegaard, Cecilie Pedersen og Maria Prudholm.

Grafisk design: Tobias Frost
Art Director: Maria Prudholm

Kontakt:
medlemsblad@enhedslisten.dk
ISSN: 1903-8496

Abonnementspris:
Uden medlemskab af
Enhedslisten: 150 kr./år
Institutioner: 250 kr./år
Medlemmer modtager
automatisk bladet.

Administration/
abonnement: 33 93 33 24

Næste deadline:
8. august kl. 9.00

Debatindlæg:
Send til: debat@enhedslisten.dk

Udgives af: Enhedslisten

Forsidefoto:
Christian Reimer
(Flickr.com / CC BY-SA 2.0)

Fotos, der er hentet på Flickr,
må gengives under samme
Copyright-licens, som de er
udgivet under på Flickr.com.

Oplag: 8.700
Tryk: KLS Grafisk Hus

Støjberg-sagen viser hul i demokratiet

Da Inger Støjberg gav landets asylcentre ordre til at tvangsadskille alle unge asylpar, var det i strid med dansk lov. Alligevel tyder alt på, at hun gennemførte lovbruddet med pivåbne øjne. Samtidig har hun løjet for Folketinget.

Da Støjberg holdt grundlovstale, gik hun til angreb på alle os, som kritiserer hendes lovbrud. Hun beskyldte os for ikke for alvor at interessere os for unge piger, som tvinges ind i ægteskaber. Venstreministerens angreb er Christiansborg, når det er værst. For selvfølgelig ved ministeren godt, at alle partier i Folketinget er imod tvangsægteskaber og barnebrude. Hendes formål er således alene at fjerne fokus fra sig selv – og fra sagens kerne.

Og hvad er så sagens kerne? Tilbage i januar 2016 kunne man læse i Berlingske, at der var såkaldte barnebrude på danske asylcentre. Støjberg meldte skarpt ud: Samtlige par skulle tvangsadskilles.

Det var imidlertid allerede sådan, at alle par, hvor den ene eller begge var under 15 år – den

seksuelle lavalder – blev tvangsadskilt. Par, hvor den ene eller begge var mellem 15 og 18 år, blev vurderet individuelt. Var der det mindste tegn på tvang, skulle de skilles ad. Og det var en klog tilgang. For selvfølgelig kan du finde en 17-årig, som er kæreste med en 19-årig ganske frivilligt. Hvorfor dog skille de to ad?

Men det var ikke nok for Støjberg. De individuelle vurderinger skulle fjernes og alle par adskilles. Problemet var bare, at den ordre var ulovlig. Ombudsmanden gik ind i sagen og rettede en skarp kritik. Siden da er ministeren kommet med skiftende, indbyrdes modstridende forklaringer.

Hvis ikke den her sag i det mindste bliver undersøgt, så er der hul i vores demokrati. Og derfor er Enhedslistens grundlovsudspil også vanvittigt aktuelt: Giv mindretal i Folketinget på 40 procent ret til at starte kommissionsundersøgelser. Kun derved kan vi forhindre, at politiske flertal slår ring om en minister, der både lyver og blæser på loven. Den slags magtfuldkommenhed er ikke et demokrati værdigt.

»Par, hvor den ene eller begge var mellem 15 og 18 år, blev vurderet individuelt. Var der det mindste tegn på tvang, skulle de skilles ad. Det var en klog tilgang. For selvfølgelig kan du finde en 17-årig, som er kæreste med en 19-årig ganske frivilligt. Hvorfor skille de to ad?«

Johanne Schmidt-Nielsen,
udlændingeordfører for Enhedslisten

Foto: Mark Knudsen

Foto: Kevin Walsh (Flickr.com / CC BY 2.0)

● **MÅNEDENS BILLEDE**

Ved det britiske valg sikrede Jeremy Corbyn sit parti Labour en solid fremgang. Han gik til valg med slogan: For The Many – Not The Few”.

● **Den gode nyhed**

Enhedslisten står til pæn fremgang. I meningsmålingen fra Greens analyseinstitut den 8. juni står Enhedslisten til at få 9,3 procent af stemmerne ved et Folketingsvalg. Det betyder, at Enhedslisten er det fjerde største parti i Folketinget efter Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Venstre. Samlet set står rød blok (Socialdemokratiet, SF, Radikale Venstre, Enhedslisten og Alternativet) ifølge meningsmålingen til 51 procent. Ved Folketingsvalget i 2015 fik rød blok 47,7 procent af stemmerne.

● **Den dårlige nyhed**

CETA bliver virkelighed. 1. juni stemte et stort flertal i Folketinget for at godkende EU's handelsaftale med Canada. Danmark er et af de første EU-lande, der godkender aftalen. Det er blevet kutyme, at frihandelsaftaler bliver stemt igennem i Folketinget til stor jubel for arbejdsgiverforeningerne og toppen af erhvervslivet. Enhedslisten var sammen med dele af fagbevægelsen og en del udviklings-, forbruger- og miljøorganisationer imod, at Danmark sagde ja til aftalen.

- I Enhedslisten er vi ikke imod samhandel på tværs af grænserne. Tværtimod. Men vi ønsker, at vi skal bruge handelsaftaler til at hæve – ikke nedbryde – de internationale standarder for forbrugersikkerhed, miljøstandarder og løn- og arbejdsvilkår, siger Søren Søndergaard, EU-ordfører for Enhedslisten.

● **Citatet**

»Men man må regne sig som en del af Danmark for at være Danmark. Må føle det. Man må lære sprog og føle fædrelandet for at være en del af fællesskabet.«

Morten Messerschmidt i sin grundlovstale i Frederikssund efter tilbagevenden fra sygeorlov.

Foto: Elgaard (Wikimedia / CC BY-SA 3.0)

Foto: Marc Brüneke (Flickr.com / CC BY 2.0)

TIGGERI OG HJEMLØSHED ER FATTIGDOM – IKKE KRIMINALITET

Flere udenlandske hjemløse kommer til Danmark, især København. Det er en udvikling, vi er nødt til at finde konstruktive løsninger på i stedet for blot at straffe hjemløse endnu hårdere.

● Social- og retspolitik Rune Lund, retsordfører

En del mennesker føler det utrygt pludselig at være nabo til grupper af forhutlede mennesker, der i mangel af alternativer bruger gaden som både seng og toilet. Men tiggere er i Enhedslistens optik ikke kriminelle, der skal kastes i fængsel. Der er først og fremmest tale om et fattigdomsproblem, og vi kan ikke udrydde fattigdom ved at kriminalisere de fattige. Til gengæld skal vi gøre det, der virker. Og så skal kriminelle personer fra udlandet naturligvis udvises fra Danmark, hvis de ikke bor og har familie her i landet.

Så længe, der er lande i EU med stor fattigdom, vil der også være mennesker, der vil søge væk derfra. Det handler grundlæggende om, at der ikke er nogen fremtid for dem i deres hjemland. Eller også kan det handle om, at det for nogen er mindre slemt at være i Danmark. Når romaer for eksempel kommer til Danmark, så skyldes det ikke mindst, at romaer i blandt andet Rumænien udsættes for en massiv undertrykkelse og diskrimination.

Det rigtige ville være, at den danske regering – sammen med andre berørte EU-medlemslande – tog initiativ til, at der blev lagt et betydeligt større pres på blandt andet Rumænien og Bulgarien for at få disse lande til at efterleve tidligere tiders løfter om at fjerne den massive dis-

krimation, som romaer udsættes for. Det er håbløst, at lande som Rumænien og Bulgarien åbenlyst ikke lever op til de demokratiske forpligtelser, der var en forudsætning for landenes EU-medlemskab.

Tryghed frem for straf

Vi skal arbejde for konstruktive løsninger – ikke forslag om straf. Løsninger, der kan skabe tryghed – for danske borgere såvel som for de udenlandske hjemløse. Sådanne løsninger er for eksempel bedre samarbejde mellem NGO'er og kommunale tilbud, bedre samarbejde mellem kommunen og de udenlandske hjemløse om oprydning og bedre adgang til offentlige toiletter.

Det gælder om at se på den enkelte udenlandske hjemløses problemer, da de – ligesom de danske hjemløses problemer – varierer meget og kræver forskellige løsninger. I den forbindelse skal der oprettes såkaldte transitrum for udenlandske hjemløse – som Enhedslisten har

»Så længe, der er lande i EU med stor fattigdom, vil der også være mennesker, der vil søge væk derfra. Det handler grundlæggende om, at der ikke er nogen fremtid for dem i deres hjemland.«

stillet forslag om i Folketinget. De fleste udenlandske hjemløse er kommet til Danmark med håbet om at få et arbejde og et bedre liv. Men mange mennesker, der havner uden tag over hovedet i Danmark, ender desværre med at befinde sig i en endnu mere udsat position på gaden end den fattigdom, de rejste fra. For disse mennesker er der ikke noget perspektiv i at opholde sig i Danmark. De har brug for hjælp: til en seng, et bad og rådgivning til at komme videre. Og måske en flybillet til at komme til det land, hvor de er statsborgere.

Nej til skærpede straffe for tiggeri

Der er tonsvis af erfaring på socialområdet, der viser, at hvis man jagter og hetzer en udsat gruppe, vil problemerne blive værre. Det er i forvejen svært at forholde sig til sin fremtid, når det meste af tiden går med at finde det næste måltid mad.

Derfor er det også grotesk, at et flertal i Folketinget lige inden sommerferien vedtog et lovforslag, som øgede straffen drastisk for helt almindeligt tiggeri, hvor en person rækker hånden eller koppen frem og beder om en mønt til en kop kaffe. Fremover vil alle, der tigger i gågader eller offentlig transport eller foran stationer og supermarkeder, blive smidt 14 dage i fængsel med det samme. Det gør det ikke mindre grotesk, at straffen for tiggeri derfor nu er på linje med visse former for vold.

Der er et voksende problem med fattigdom, udenlandske hjemløse, og det kan medføre utryghed. Men vi skal bruge de løsninger, der virker – og ikke bruge virkningsløs symbolpolitik, der kriminaliserer fattigdom.

FARVEL TIL BLASFEMIPARAGRAFFEN

Enhedslisten samlede inden sommerferien et flertal i Folketinget for at afskaffe blasfemiparagraffen. Forslaget skabte en del debat – også internt i Enhedslisten.

● Religion

Bruno Jerup, kirkeordfører

Historisk set har vi altid haft det på vores program, at vi gik ind for at afskaffe blasfemiparagraffen. Den giver særrettigheder i forhold til religion og trossamfund, der på den måde er særligt beskyttede imod at blive kritiseret og blive udsat for hån, kritik, kritiske spørgsmål og måske også karikaturtegninger. Vi går jo ind for adskillelse af kirke og stat, og afskaffelsen af den her paragraf er et led i det.

Vi har foreslået det tidligere, men nu så vi en mulighed for en god debat og en åbning i forhold til at få den afskaffet. En af de ting, der var med til at sætte det i gang, var den koranafbrænding for et par år siden, hvor en person stod til at blive straffet efter denne paragraf for første gang siden 1946. Vi synes selvfølgelig ikke,

at folk skal brænde bøger, hvad enten det er bibler eller koraner, og lægge det på Facebook – det er tåbeligt, men det bør ikke være strafbart.

Lille paragraf til stor debat

Nogle gange laver vi lovforslag, der er meget komplicerede, men det her var verdens korteste lovforslag, det hed bare: "Paragraf 140 i straffeloven afskaffes". Der er rigtig mange lande, der har sådan en paragraf, men kun få i Europa. I Rusland, Mellemosten og Saudi-Arabien har man blasfemiparagraffer, der bruges til at forfølge og retsforfølge folk, der ikke tror på den rigtige udgave af en bestemt religion.

Hele diskussionen omkring paragraffen – også i Enhedslisten – er enormt værdiladet og følelsesladet, fordi man lægger forskellige ting i det. På den måde er det en stor sag, selv om det ikke er så mange, der bliver straffet efter paragraffen. Det er hele idéen om grænser for ytringsfriheden på det område.

Vi har stadig racismeparagraffen, så man må fortsat ikke svine mennesker til pga. deres religion. På den måde åbner afskaffelse af paragraffen ikke en ladeport til, at man går rundt og taler negativt om folk, der er troende.

Arbejdsulykker i byggeriet

SF og Enhedslisten har haft beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen i samråd på grund af det stigende antal arbejdsulykker i byggeriet. Det fik ministeren til at erkende, at forholdene er uholdbare, og han vil inden sommerferien fremlægge en konkret plan for styrkelse af sikkerhed og arbejdsmiljø på byggepladserne. Arbejdsmiljøordfører Christian Juhl siger om udfaldet af samrådet:

- Det er nødvendigt, at Arbejdstilsynet får tilført flere ressourcer til nyansættelser for at kunne løse opgaven. Men hertil rakte ministerens erkendelse ikke. Det på trods af, at der i Fonden til Forebyggelse og Fastholdelse ligger mere end 1,2 mia. kr. og samler støv.

Færre solceller

Regeringen mener, det går for stærkt med den grønne omstilling i Danmark i forhold til, hvad der var aftalt politisk. Flere og flere sætter solceller op, og det koster staten milliarder i tabte indtægter fra afgifter. Udviklingen skal bremses ved et lovforslag, der vil ændre på de nuværende regler, så personer med solceller ikke kan modregne den strøm, de leverer til elnettet, i den strøm, de bruger fra elnettet. Den nye lov vil primært ramme dem med mange solceller. Det cægrer energiordfører, Søren Egge Rasmussen:

- De boligforeninger, der har bidraget til den bæredygtige udvikling og opsat solceller, så beboerne kunne få dækket elforbrug til udendørsbelysning og vaskeri, bliver nu straffet af regeringen.

Vækst og velstand 2025

Regeringen har fremlagt sin 2025-plan. En ikke særlig konkret plan, der indeholder en meget lav offentlig vækst på 0,3 procent, hvilket vil betyde dårligere velfærd. Der er flere reformer, der knytter sig til planen. Blandt andre en ny jobreform, der medfører skattelettelser både i top og bund. En ny pensionsreform er også en del af planen – den skal øge fradraget for indbetalinger på pensionsordninger. Desuden lægger regeringen op til at bruge nedsættelser af selskabsskatten i andre lande som anledning til at sænke selskabsskatten igen. SU'en angribes også (igen), og man vil sikre bedre match mellem uddannelse og job med foreslåede reformer af forberedende uddannelse og taxametersystemet.

Foto: Hans A Rosbach (Flickr.com / CC BY-SA 2.0)

EU ER GIFT FOR DIN TATOVERING

Fire ud af ti danskere, som får lavet en tatovering, oplever skader. Giftige stoffer i tatoveringsfarver tilskrives en stor del af problemet, men EU forhindrer Danmark i at forbyde de giftige stoffer.

● Sundhed

Tobias Clausen, EU- og udenrigspolitisk fagsekretær

Det anslås, at 600.000 danskere har en eller flere tatoveringer. Og tallet er stigende. For det er populært at få en tatovering. I 2009 var 12 procent af den danske befolkning tatoveret. I dag er tallet 20 procent.

Men med flere tatoveringer kommer også en risiko for, at flere må indlægges med tatoveringsskader. En undersøgelse foretaget af Bispebjerg Hospital i 2012 viste, at fire ud af ti personer med en tatovering har kløe og hævelser i tatoveringen efter tre måneder – og hver femte kan ikke tåle solens stråler på den tatoverede hud. Flere oplever bivirkninger i form af infektioner og i værste fald blodforgiftning eller andre alvorlige komplikationer.

Giftige stoffer i tatoveringsblæk

En stor del af problemet tilskrives den tatoveringsblæk, som anvendes. Der findes nemlig ingen regler i Danmark for, hvilke kemiske stoffer tatoveringsblækken må indeholde. Eller som formanden for brancheforeningen af tatovører, Laug Dorte Romain, for nylig udtrykte det i Politiken:

– Jeg kunne tatovere dig med autolak, og der ville ikke være nogen myndigheder, der ville

komme efter mig. Ingen gør noget. Det er jo tåbeligt og totalt uansvarligt.

Tatoveringsfarverne kan være fyldt med bakterier eller skadelige og allergifremkaldende stoffer. 65 af de mest anvendte farver er tidligere blevet undersøgt af Miljøstyrelsen, og resultatet viste, at mange af dem indeholdt giftige og i nogle tilfælde kræftfremkaldende stoffer.

På specialklinikken for tatoveringsskader på Bispebjerg Hospital oplever man således ugentligt at få patienter ind med skader i forbindelse med tatoveringer. Men sådan behøvede det ikke at være.

EU stopper forbud

Brancheorganisationen for de danske tatovører, Forbrugerrådet og læger har i årevis råbt på stramme regler for indholdet af tatoveringsblæk. Derfor var det også ventet med spænding, da den socialdemokratisk ledede regering i 2013 tog initiativ til nye regler, som forbød de giftige stoffer i tatoveringsblæk. Men reglerne trådte aldrig i kraft. EU mente ikke, at Danmark måtte indføre nationale regler. Det ville bl.a. stride med EU's indre marked og varernes fri bevægelighed. En spansk eller fransk blækproducent måtte ikke forhindres i at kunne sælge sine varer i Danmark – også selvom de potentielt indeholdt kræftfremkaldende og giftige stoffer. Forslaget blev derfor skrinlagt.

Skulle der laves regler på området, måtte de laves på EU-niveau. Miljøstyrelsen vurderer, at eventuelle regler på EU-niveau tidligst kan være på plads i 2021.

Pres fra Enhedslisten virker – måske

Regeringen har gjort det klart, at den ikke agter at gøre mere i sagen. Enhedslisten har derfor stillet beslutningsforslag i Folketinget om, at det oprindelige forbud skal gennemføres, uagtet om EU vil tillade det eller ej.

Ved førstebehandlingen af forslaget stod det klart, at kun Alternativet støttede Enhedslistens forslag. Kort før den afsluttende afstemning i Folketinget i begyndelsen af juni stormede miljø- og fødevareminister Esben Lunde (V) imidlertid op på talerstolen og bad om, at afstemningen blev udskudt.

Han havde netop modtaget en SMS-besked fra Miljøstyrelsen med nye oplysninger. Noget tydede på, at andre EU-lande var lykkedes med at indføre et lignende forbud.

Folketinget afventer nu en redegørelse fra miljø- og fødevareministeren om sagen.

»Jeg kunne tatovere dig med autolak, og der ville ikke være nogen myndigheder, der ville komme efter mig. Ingen gør noget. Det er jo tåbeligt og totalt uansvarligt.«

Laug Dorte Romain,
Formand for brancheforeningen af tatovører

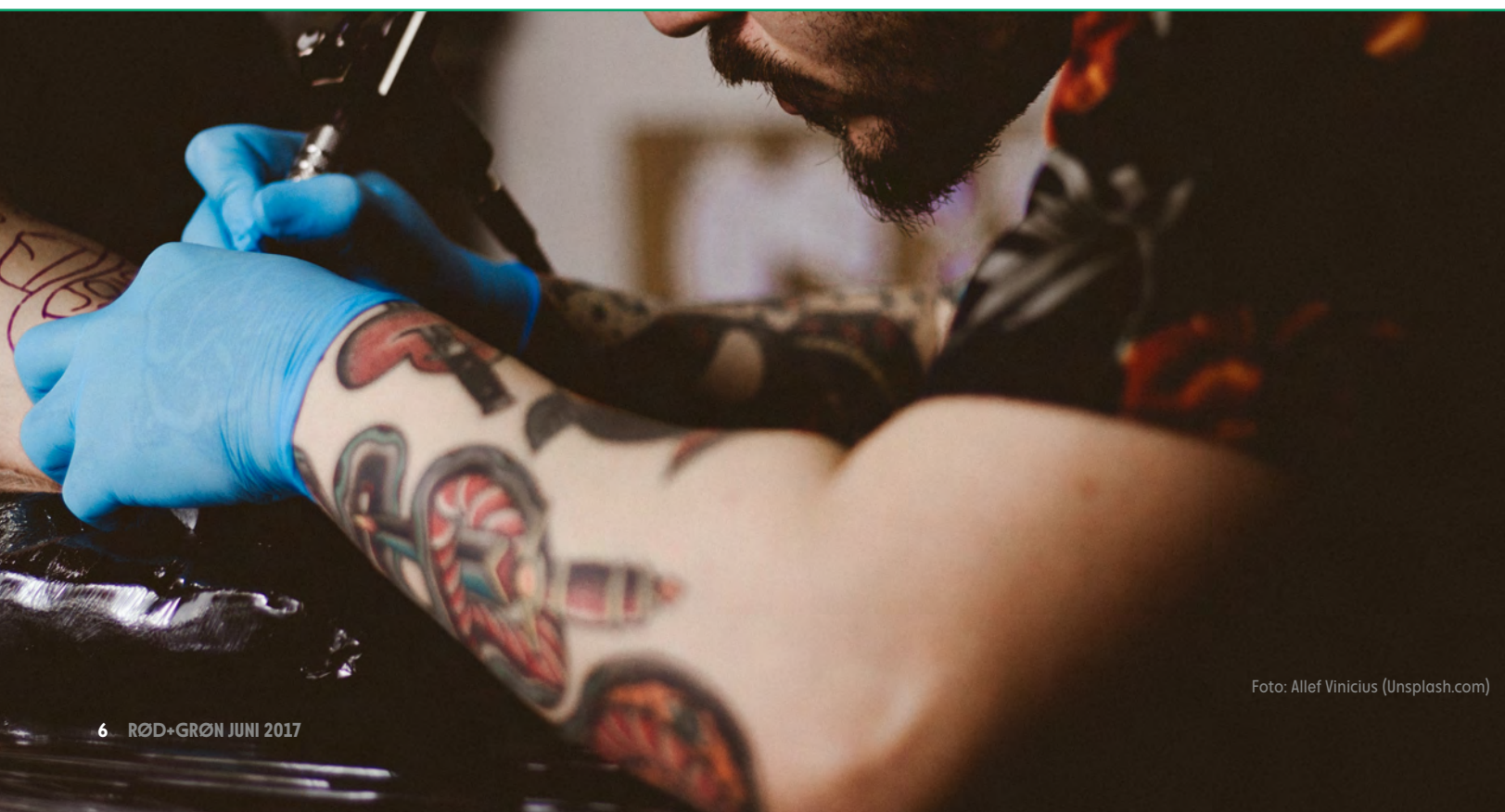

Foto: Allef Vinicius (Unsplash.com)

Protesterne mod de kommende havbrug spredt sig både hos lokalbefolkningen på Djursland, hos de grønne organisationer, fiskere og kommunalpolitikere. Her ses havbrug på Færøerne.

Foto: Marcovdz (Flickr.com / CC BY-NC-ND 2.0)

HAVBRUG – EN FOLKELIG MODSTAND HAR REJST SIG

Regeringens planer for havbrug truer med at forårsage voldsom forurening af vores fælles havmiljø. Planerne har allerede mødt massive protester – også du kan være med til at stoppe havbrugene.

● **Miljø**
Ida Marxen Søndergaard,
miljøpolitisk rådgiver

Rigtig mange mennesker har fået nok af, at regeringen gang på gang sætter kortsigtet profit for de få over fællesskabets natur og miljø. Heldigvis ser vi, at en stærk folkelig bevægelse rejser sig i protest. Det så vi sidste år, hvor tusinder slog ring om de danske kyster med fakler og bål for at forhindre regeringens planer om at give los for byggeri langs vores kyster. Og vi ser det i denne tid, hvor der er kæmpe protester mod regeringens havbrugsplaner. Planer, der vil tilgodese nogle få aktører på markedet (tre danske havbrugsfamilier og et japanskejet selskab), men som vil forårsage voldsom forurening af vores havmiljø.

Minister måtte trække i land

Den 1. juni fik Miljø- og Fødevarerminister Esben Lunde stemt et lovforslag om ændring af Miljøbeskyttelsesloven igennem. Lovforslaget åbner op for flere havbrug tæt på kysten. Tanken er, at havbrug kan etableres, hvis der oprettes såkaldte kompenserende tiltag i form af dyrkning af muslinger eller tang. Muslingerne skal optage næringsstofferne fra den ekstra forurening, men

metoden er langt fra sikker og tager ikke hånd om den massive forurening med medicinrester og slam, som havbrugene også forårsager.

I den åbne del af Kattegat agter regeringen at give tilladelse til flere havbrug. Ministeren har hårdnakket påstået, at der findes et "miljømæssigt råderum" til mere forurening, og han har garanteret, at den øgede forurening herfra ikke vil skade naturen og miljøet. Men der findes ikke et 'miljømæssigt råderum' i Kattegat, og øget forurening vil gøre en i forvejen dårlig miljøtilstand endnu værre. Det siger både forskere og eksperter. På det seneste samråd i sagen måtte ministeren også – hårdt presset – indrømme, at udledning fra havbrug vil påvirke havmiljøet.

Protester vokser

Fra parlamentarisk side er vi ikke færdige med at bore i denne sag, og befolkningen synes bestemt heller ikke at have givet op. Protesterne mod de kommende havbrug spredt sig, både hos lokalbefolkningen på Djursland, hos de grønne organisationer, fiskere og kommunalpolitikere.

Der har været en flydende protestdemonstration på havet ud for Djursland. Der er underskriftsindsamlinger. Der er etableret flere lokale modstandsgrupper. En af dem, 'Aktion Den Korte Lunde', har organiseret folk i 21 jyske kystbyer, hvor man hver søndag aften vil tænde bål mod regeringens havbrugsplaner.

Esben Lunde udtrykte på seneste samråd, at "politikere, der er imod havbrug, har opskræmt befolkningen på Djursland med argumenter der

er helt ude af proportioner" og forsøgte at negligere problemets omfang:

– Så vidt jeg ved, vader man ikke rundt i kvælstof på strandene på Djursland.

Men befolkningen kender udmærket følgerne af for meget kvælstof i vandet: uklart vand, algesuppe og iltsvind. De lytter med rette til de alvorlige advarsler fra eksperterne, som Esben Lunde behændigt negligerer. Men ministeren får meget svært ved at overhøre protesterne, hvis de bliver ved med at vokse. Så hermed en klar opfordring til at støtte op om den videre kamp mod regeringens havbrug, som vil tilgodese snævre erhvervsinteresser på bekostning af vores natur og miljø.

KOM MED I KAMPEN

Du kan også engagere dig i den folkelige bevægelse mod havbrug:

- Underskriftsindsamling mod havbrug ud for Hjelmsø:
www.skrivunder.net/nej_til_havbrug_ud_for_hjelm
- Aktionsgruppen Den Korte Lunde – bål mod havbrug:
www.facebook.com/aktiondenkortelunde
- Endelavegruppen: www.endelave-havog-dambrug-nej-tak.dk
- Facebooksiden Kaninen Katrine:
www.facebook.com/KaninEndelave

Foto: Andy Miah (Flickr.com / CC BY-NC 2.0)

CORBYN OMFORMER DET POLITISKE LANDSKAB

Med sloganet "For de mange – ikke de få" gik den venstreorienterede Labour-formand Jeremy Corbyn til valgkamp i juni. Resultatet overrumpede medier og borgerlige røster på såvel højrefløjen som i Corbyns eget parti.

● **Storbritannien**
Mikael Hertoft, Rød+Grøn

Corbyn kunne ikke vinde et valg, hans politik var alt for venstreorienteret. Når han vandt valgene stort internt i Labour, så var det med stemmer fra de venstreorienterede aktivister, som ikke repræsenterede den brede befolkning. I det rigtige valg, der ville han blive en katastrofe. Sådan har medierne i Storbritannien kørt i de seneste år, og de danske aviser har lydt som et ekko.

Alligevel gav Jeremy Corbyn Labour det bedste valg i lang tid med næsten 10 procent fremgang og 40 procent af stemmerne. Han gav samtidig de konservative et stort hak i tuden. Regeringspartiet mistede sit flertal i parlamentet og har nu med støttepartiet DUP kun 328 mandater – to mere end nødvendigt for at have et flertal.

Storbritannien er endnu mere progressivt, hvis man ser på det samlede billede: Labour fik 40 procent, det skotske nationale parti 3 procent og Sinn Féin i Irland 0,8 procent. Plaid Cymru, som er socialdemokrater fra Wales, fik 0,5 procent, mens Det grønne parti fik 1,6 procent – alt i alt impo-

nerende 459 procent. De konservative og deres støtteparti fik kun 43,3 procent af stemmerne, mens De liberale demokrater i centrum fik 7,4 procent.

For de mange – ikke de få

Labours valgprogram hed "For the many – not the few" (på dansk: "For de mange – ikke de få"). Programmet går direkte til angreb på den neoliberal politik. Det kræver blandt andet gratis uddannelse, renationalisering af de vigtigste samfundstjenester og et Storbritannien uden alliance med Donald Trump.

Dette manifest begejstrede også ungdommen, som man ellers havde sagt ikke ville stemme. Det blev deres stemmer, som sikrede Labour den store fremgang.

Ellie Mae O'Hagan, freelance journalist og redaktør for netmediet OpenDemocracy, har et bud på, hvorfor de unge i stor stil stemte Labour:

– Jeg mødte en 25-årig kvinde, som var i gang med en ulønnet praktikstilling på andet år og stadig boede hjemme hos sine forældre. Jeg talte med en mand i 30'erne, som sagde, at han sta-

dig levede, som da han var studerende, skriver hun i The Guardian og Information og uddyber:

– De unge, der lagde stemmer til Labours fremgang, er mindre tilbøjelige til at være fjendtlige over for indvandrere. De er mere frisindede, hvad angår seksualitet. De er mere feministisk indstillede. Hvert eneste unge menneske, jeg har mødt, som har ført kampagne for Labour, har gjort det, fordi personen var træt af at føle sig slavegjort på en ø kontrolleret af dyneløftende hyklere.

Labours manifest udstikker en klar socialistisk kurs med renationalisering af jernbaner, energi og vand. Det rummer spændende tanker om, at det skal ske regionalt, hvad der giver mulighed for nærdemokrati. Udenrigspolitisk tager manifestet afstand fra Storbritanniens deltagelse i interventionistiske krige.

I sin essens er det et venstre-socialdemokratisk program. Derfor er det heller ikke underligt, at vores egen Pelle Dragsted er begejstret, mens Henrik Sass Larsen og resten af de danske socialdemokrater skummer af surhed.

Men hvad med Brexit?

Brexit fortsætter, da det viste sig i valgkampen, at der ikke er stemning i Storbritannien for at stoppe processen: Det eneste parti, der førte kampagne for at ophæve Brexit – De Liberale – fik et dårligt valg.

Men hvordan det vil forsætte, er meget uklart.

»Jeremy Cobyns valgprogram begejstrede ungdommen, som man ellers havde sagt ikke ville stemme. Det blev deres stemmer, som sikrede Labour den store fremgang.«

Ellie Mae O'Hagan, Freelance journalist og redaktør for netmediet OpenDemocracy

UDPLUK AF LABOURS MANIFEST

"Offentligt ejerskab vil være godt for forbrugerne, sikre at deres interesser bliver sat først og at der er demokratisk kontrol med servicen."

"Vi vil sætte konfliktløsning og menneskerettigheder i hjertet af udenrigspolitik, forpligte os til at arbejde gennem FN, stoppe støtte for ensidige, aggressive interventionskrige og støtte effektiv aktion for at lette flygtningekrisen".

"EU-borgere bidrager ikke bare til vores samfund – de er en del af vores samfund – og de skulle ikke blive købt eller solgt i studehandler".

Teresa May udskrev valget for at få et stærkere mandat – i stedet er hun nu alvorligt svækket. Samtidig er Labour kommet på banen med helt andre krav til Brexit – blandt andet om at standarder for arbejde og arbejdsmiljø ikke må blive ringere i britisk lov, end de nu er i EU-reglerne.

Labour vil garantere, at EU-borgere, der bor i Storbritannien, beholder eksisterende rettigheder. Det samme gælder britiske statsborgere, der bor i EU-lande. Irland bliver et særligt ømt spørgsmål, som ikke bliver mindre af, at de konservatives nye støtteparti er højreekstreme, irske protestanter.

Det var en tåbelig fejl af Teresa May at udskrive valget: Hun havde et tilstrækkeligt flertal i parlamentet til at gennemføre Brexit-forhandlingerne med en konservativ dagsorden. Men hun valgte at gamble og tabte – og det vil formentlig koste hende lederposten. Med sit meget vakkelvorne flertal kan hun næppe holde sig ved magten, og hun er i en elendig forhandlingsposition i forhold til EU. Der er derfor tegn i sol og måne på, at der snart kommer et nyt valg i Storbritannien – et valg som Labour har gode chancer for at vinde.

MACRON FÅR FLERTAL I PARLAMENTET – MEN VENSTRE-FLØJEN GÅR FREM

Under halvdelen af de franske vælgere stemte i første runde af parlamentsvalget, hvor Macrons parti fik mindre end en tredjedel af stemmerne. Alligevel sikrede den nyvalgte præsident sig et sikkert flertal i parlamentet med 350 mandater ud af 577.

● Frankrig
Mikael Hertoft, Rød+Grøn

Det komplicerede franske valgsystem fører til, at parlamentet ikke afspejler befolkningen. Det får landets kommunistparti til at kræve, at der bliver indført proportionalitet, så antallet af mandater afspejler antallet af stemmer.

Parlamentsvalget førte til en nedsmeltning af Socialistpartiet og de konservative republikanere. Socialistpartiet svandt ind til meget beskedne 7,44 procent i første runde – en nedsmeltning, der skyldes et totalt tab af tillid i befolkningen efter at partiet med Hollande som præsident har svigtet alle sine mærkesager og er blevet fremmedgjort for sine vælgere. Det bør være en alvorlig advarsel for neoliberale socialdemokrater som de danske.

En meget stor del af de nyvalgte er uden tidligere erfaringer fra politik. Det kan eventuelt føre til nogen fornyelse, at der nu er rekordmange

kvinder i det franske parlament, som også har et historisk lavt aldersgennemsnit.

Macron har meldt klart ud, at de liberale reformer og den varme EU-støtte skal fortsætte. Det store slagsmål i efteråret vil blive den franske arbejdslovgivning, hvorfra Macron vil minere eller helt fjerne arbejderrettigheder – noget der uden tvivl vil fremprovokere demonstrationer og strejker.

Stor fremgang til venstrefløjen

Venstrefløjen stillede op splittet men fik alligevel fremgang.

– Forenet som "Venstrefronten" fik La France Insoumise og Frankrigs Kommunistparti i 2012 kun 6,9 procent af stemmerne og 10 pladser. I anden runde denne gang fik de 14,3 procent og 28 pladser, forklarer Olivier Tonneau, der stillede op for La France Insoumise.

Partiet fik 18 mandater, mens Frankrigs Kommunistiske Parti fik 10. Det betyder også, at venstrefløjen uden besvær opfylder kravet om de 15 pladser, der er nødvendige for at danne en parlamentarisk gruppe. Dette sikrer mere tale-tid til venstrefløjen – i modsætning til Le Pens højrenationalister, der kun fik otte mandater og derfor ikke kan danne en gruppe.

– For alle, der er glade for demokratiet og den franske republik, er det fremragende nyheder, at oppositionen til Macron nu vil komme fra venstre og ikke fra højre, slutter Olivier Tonneau.

Foto: Rémi Noyon (CC BY 2.0)

SULTESTREJKE GAV RESULTAT

Den 17. april indledte 1500 palæstinensiske politiske fanger en sultestrejke. Det var en protest mod de israelske fængselsmyndigheders daglige ydmygelser og krænkelser af deres menneskerettigheder. Kravet om "Frihed og værdighed" var det slogan, som samlede fangerne.

● Israel-Palæstina

Karen Henriksen og Bodil Heino,
Palæstinaudvalget

Det var den fire gange livstidsdømte Marwan Barghouti, palæstinenserens Mandela, som også ved tidligere lejligheder har været den samlende person, som fra sin celle skabte opbakning til strejken og dens krav. De strejkende fanger var anbragt i forskellige fængsler. På trods af myndighedernes kontrol viste fangerne, at de kan kommunikere både indbyrdes og ud til offentligheden.

Kontakt med familie det vigtigste krav

Efter 40 dages sultestrejke gav fængselsmyndighederne efter på en række punkter, da myndighederne blev klar over, at de sultestrejkende ikke ville give op. Strejken er kun suspenderet, så fangerne kan træde i aktion igen, hvis myndighederne ikke overholder forhandlingsresultaterne.

Den vigtigste indrømmelse er, at fangerne får tilladelse til to familiebesøg om måneden, frem for kun et. Sidste år annullerede Internationalt Røde Kors ét af to månedlige familiebesøg på

grund af "nedskæringer i budgettet". Israel gjorde intet for at bevare ordningen.

Ifølge tv-stationen Al-Mayadeen får fangerne nu også ret til besøg af bedsteførelde og eventuelle børnebørn. Desuden bliver besøgstiden for familier øget fra 45 til 60 minutter, mens fangerne én gang om året kan få taget fotos med deres forældre.

Bedre forhold

Ifølge den nye aftale får kvindelige fanger adgang til en mønttelefon, mens børnefanger og syge får lov til hver dag at kommunikere med deres familie.

Som resultat af forhandlingerne får alle fanger bedre adgang til læger og større udvalg af mad. I dag er dårlig sundhedstilstand, manglende lægehjælp og medicinsk behandling et meget stort problem for fangerne.

Den palæstinensiske støttekomité udtrykker sejren sådan:

– Aftalen er en sejr for det palæstinensiske folk og fangerne i deres forsvar for frihed og værdighed. Israel blev tvunget til at forhandle efter at have erkendt, at fangerne var klar til at

fortsætte indtil sejren eller døden og blot blev stærkere af øget undertrykkelse.

Under strejken viste store dele af det palæstinensiske samfund solidaritet med de sultestrejkende fanger og mødre sultestrejkede i sympati med deres sønner.

Samlet modstandsfront

Sultestrejken blev koordineret af en samlet palæstinensisk modstandsfront i fængslerne – lige fra Fatah, over den venstreorienterede Folkefront, til Palæstinas Befrielse (PFLP) samt det islamiske Hamas. Dermed viste fangerne civilsamfundet, at det er muligt at skabe samarbejde mellem alle dele af det palæstinensiske samfund. Det er i sig selv en lille sejr.

I en udtalelse, som Marwan Barghouti smuglede ud af fængslet efter suspensionen af strejken, takker han sine medfanger, som trods chikane og straffeekspeditioner under strejken holdt ud. Han opfordrer til fortsat sammenhold, hvis de israelske myndigheder ikke overholder den indgåede aftale.

Mange kampe venter

Et stop for administrativ fængsling var stort set det eneste krav, de sultestrejkende ikke fik indfriet. Administrativ tilbageholdelse betyder, at fangerne kan sidde uden adgang til advokat, uden sigtelse og uden retssag eller dom i op til seks måneder. Beviserne holdes hemmelige,

Den fire gange livstidsdømte Marwan Barghouti (på banneret) var også denne gang en samlede skikkelse for palæstinenserne, da han fra sin celle skabte opbakning til strejken og dens krav.

Foto: KafrAdDeek (Wikimedia.com / CC0 1.0)

Auditoriet i University College Sjælland. Aftenens panel med mødelederen Lena Odgaard flankeret af Søren Espersen, DF, og Christian Juhl, Ehl.

Foto: Eva Kobberrød

GOD DEBAT I GULDBORGSUND

Det er ikke svært at sige ja til at lave et debatmøde om Palæstina og Israel i anledning af 50-året for seksdageskrigen. Noget helt andet er at udtænke et debatpanel, der er som nat og dag. Kan der komme noget godt ud af det? I Guldborgsund sank vi spytet og gjorde det.

● Israel-Palæstina Anne Lund, Guldborgsund

Det anderledes ved dette møde var ikke emnet, men debattørerne, nemlig ultrazionisten og højrenationalisten Søren Espersen fra Dansk Folkeparti og vores egen ræverøde internationalist og humanist Christian Juhl.

Der kom et halvt hundrede mennesker for at se, høre og blande sig i debatten. Begge d'herer gjorde sig umage og holdt kammertonen. Det sidste takker vi i høj grad mødelederen Lena Odgaard for. Hun havde undersøgt, hvem hun sad i panel med, og efter fem år som journalist med fast bopæl i Ramallah kendte hun sit stof ind og ud. Hun var en langt mere central person, end vi havde forudset.

Grillet på skift

Vi havde bestemt temaet og delt vores overvejelser med Lena under forberedelserne. Da først mødet startede, var det hende der satte dagsordenen, og det gjorde hun på en kvalificeret og sød måde. Hun havde planlagt tingene sådan, at hun til ære for tilhørerne kort skitserede konfliktens baggrund. Herefter fik Christian Juhl og Søren Espersen hver ti minutters taletid uden afbrydelser og med stopur, hvorefter hun grillede dem.

De to var som forventet komplet uenige, selv om de prøvede at mildne det med indledninger som: "Jeg er enig med Søren i ...", eller: "Christian har ret i ...".

Søren Espersen stod hårdt på juraen – eller som han selv sagde: kynismen – fra Balfour-deklarationen til Folkeforbundet. Det var beslutningerne derfra, der gjaldt. FN var moral og po-

litik, altså uinteressant i denne sammenhæng. For eksempel er de jødiske bosættelser på Vestbredden ikke ulovlige i juridisk forstand, om så hele verden siger det modsatte.

Den stærkeste må række hånden ud

Christian Juhl slog på noget andet – etik og politik – altså FN's beslutninger, folkeretten, Genevekonventionen, børnekonventionen, menneskerettighederne, levevilkårene, det demokratiske underskud i begge lande, parternes disproportionalitet og den stærkestes pligt til at række hånden ud mod den anden. Og han argumenterede for boykot af Israel.

Før pausen handlede det om situationen i dag: Er der en grænse, og hvor går den? Og efter pausen: Hvad ender det her med? Mødelederen stillede Søren Espersen og Christian Juhl spørgsmål, og de svarede. Tonen var civiliseret uden at blive jovial.

Lige før lukketid kom der fra salen en gråd-kvalt anklage mod Christian Juhl for ikke at sætte israelske liv lige så højt som palæstinensiske. Christian svarede ordentligt og sluttede med en pointe, man bør skrive sig bag øret:

- De israelske bosættere i Gaza blev trukket ud af én grund: For at skabe fri bane for Israel til at sønderbombe Gaza i flere omgange. Det havde ikke været ikke muligt, mens bosætterne også var der.

Hestens egen mund

Det endte med at blive en aften, hvor alle fik noget med hjem uden overhovedet at skifte mening. Ved udgangen fik vi venlige håndtryk fra 'venner og fjender', med tak for et spændende møde. Det er vi ikke vant til.

Og hvad er så moralen i det her? At det kan være nyttigt at høre også de mest nederdrægtige zionistiske synspunkter fra hestens egen mund.

Mødet var officielt arrangeret af Palæstina-Initiativet i Guldborgsund Kommune og blev støttet økonomisk af Græsrodsfonden og Hagens' Legat. Enhedslisten i Guldborgsund stillede opbakning, aktivister og underskudsgaranti, som var helt afgørende for, at mødet blev til noget.

POLITISKE FANGER I ISRAEL

Der er cirka 6200 palæstinensiske fanger i israelske fængsler.

300 er børn mellem 12 og 18 år.
56 er kvinder. 458 er idømt livstid.

490 er "administrativt tilbageholdte", heraf ni medlemmer af det palæstinensiske parlament.

Siden 1967 har 800.000 palæstinensere – omkring 20 procent af den samlede befolkning og 40 procent af den mandlige befolkning – været fængslet.

For mere info: www.addameer.org

www.mondoweiss.net/2017/05/palestinian-prisoners-declaring

Følg også "Enhedslistens Palæstina Udvalg" på Facebook.

og ofte fornyes tilbageholdelsen efter seks måneder.

Det er en fast procedure, at israelske soldater foretager natlige ransagninger og arrestationer af børn, især drenge mellem 12 og 18 år. Børnene lægges i håndjern og får bind for øjnene, inden de køres bort til et ukendt forhørssted.

UNICEF skriver i sin rapport fra 2013 om arrestation og forhør: "Mishandlingen af børn i det militære detentions system er udbredt, systematisk og institutionaliseret."

FREMTIDENS ENERGI

Vi skal omstille fra sort til grøn energi i et tempo, der er meget hurtigere end det nuværende. Men hvilke energikilder hører fremtiden til? I dette tema vinker vi farvel til fossilerne og siger goddag til nye, grønne teknologier.

SAMMEN GØR VI VERDEN GRØN OG FOSSILFRI

Vi skal lukke ned for den sorte energi og give den grønne fuld gas, hvis vi skal undgå de værste klimaforandringer. Det kræver en stærk, fælles indsats nationalt, kommunalt, lokalt – og på barrikaderne.

Simon Halskov, Rød+Grøn

Overalt på kloden er grønne energiformer i gang med at blive udbredt. Mange steder er tempoet dog bekymrende langsomt, og samtidig er jagten efter sort energi ikke indstillet. I klimakampen er det derfor også en bunden opgave at lukke ned for de gamle, fossile energiformer, som er skyld i den ødelæggende globale opvarmning.

Indsatsen foregår på flere fronter. Mens Enhedslisten knokler på Christiansborg for at styrke den grønne omstillings overordnede betingelser, arbejder vi kommunalt med lokale, konkrete initiativer, der skal udskifte energiens sorte klæder til grønne. I Aalborg har Enhedslisten f.eks. anført kommunens opkøb af et kul-kraftværk, som nu skal skrue op for den grønne omstilling.

Klimaproblemerne kan imidlertid ikke løses alene fra parlamentarisk side. Derfor vælger mennesker på hele kloden også at skride til handling og protestere over de politiske flertals soven i timen. Et eksempel på klimaaktivisme ser vi i august, når mange tusind mennesker samles i Tyskland for at lukke to kulminer ned på fredsommelig vis.

Rød-grønne dilemmaer

Det er svært at finde nogen, der er mere ambitiøse end Enhedslisten, når det handler om, hvor hurtigt vi skal omstille vores samfund til at køre rundt med 100 procent vedvarende energi. Alligevel kan der opstå situationer, hvor den grøn-

ne omstilling er forbundet med dilemmaer, som vi er nødt til at forholde os til.

Kan vi f.eks. leve med, at en stor del af den vedvarende energi udbygges, drives og ejes af kommercielle aktører, der først og fremmest agter at tjene penge på den grønne energi, når vi fuldt og fast går ind for, at samfundets energiforsyning skal være fælleseje?

Og hvad stiller vi op, når lokale borgergrupper protesterer over vindmølleprojekter, fordi de frygter larmen, skyggen og udsigten? Vi har ikke formået at finde et medlem af Enhedslisten, der er imod vindmøller af enhver art. Alle er enige om, at vindenergi spiller en absolut nøglerolle i den grønne omstilling – og så skaber industrien oven i købet mange tusind arbejdspladser. Til gengæld har vi talt med fire af vores kommunalbestyrelsesmedlemmer, der ikke er enige om, hvornår lokale hensyn skal trumfe vindmøllerne.

Jorden – og solen – kalder regeringen

Mens vindmøller har spillet hovedrollen i Danmarks grønne energisektor – og fortsat vil gøre det – er andre af naturens kræfter i stigende grad med til at forsyne verden med grøn energi. I lande som Kina, Tyskland og Japan er investeringerne i solenergi kolossale. Også i Danmark er der et stort, uudnyttet potentiale for at udnytte solens stråler. Desværre har skiftende regeringer skabt usikkerhed om denne energiform, og et kortsigtet og sort hensyn til statens indtægter fra afgifter på fossile brændsler får regeringer (socialdemokratiske som borgerlige) til at trække i solcellebremserne.

Om end omstillingen kan trækkes i langdrag, er der ingen tvivl om, at både solceller og elbiler er fremtiden. Det samme gælder formentlig den grønne energiform, der kaldes geotermi. Hvis blot man finder vej ned til den kæmpe beholdning af varmt vand, vi har et par kilometer nede i undergrunden, er fremtidens fjernvarme grøn – så kan vi helt droppe afbrændingen af affald og biobrændsler, som på ingen måde er CO₂-neutral.

Energien tilhører fællesskabet

Efter sommerferien kommer regeringen med et forslag til en ny energiaftale, der skal fastlægge rammerne for Danmarks energiforbrug og -produktion i årene efter 2020. Regeringen vil tage afsæt i Energikommissionens anbefalinger, som set med Enhedslistens briller er en blandet landhandel. Målsætningen for de kommende 12 år er ikke tosset – en udvikling, hvor den vedvarende energi går fra 30 til 50 procent. Selv mener vi, at vi først er i mål, når 100 procent af vores energi er grøn – det kan vi nå i 2040, hvis vi ellers prioriterer den grønne omstilling lige så højt, som klimaudfordringen kræver.

Energikommissionen og regeringen sætter deres lid til, at markedskræfterne driver udviklingen – på EU's betingelser. For Enhedslisten er det essentielt, at fremtidens grønne energisektor udvikles og ejes af fællesskabet.

Også når det kommer til den nødvendige reduktion af vores energiforbrug mener vi, at der skal løftes i flok. Både bønder, bilister og boligejere skal være med i omstillingsfesten, og derfor skal vi også takke nej, når EU åbner op for, at transport og landbrug kan fortsætte med at sprede røg og gylle i samme stil som nu.

Alt det kan du læse meget mere om i dette tema om fremtidens energi – god læselyst!

Vidste du ...

at investeringer i vedvarende energi faldt med 23 procent globalt i 2016 i forhold til 2015, og at investeringerne i udviklede lande var det laveste i syv år.

Vidste du ...

at de lande, der har investeret mest i vedvarende energi i forhold til deres bruttonationalprodukt, er 1. Bolivia, 2. Senegal, 3. Jordan 4. Honduras og 5. Island.

Vidste du ...

at solcelleindustrien globalt rummer fire millioner job – næsten fire gange så meget som vindmøllesektoren.

Foto: Ende Gelände (Flickr.com CC BY-NC 2.0)

Ende Gelände har et aktionskodeks, der byder, at aktivisterne altid deeskalerer konflikter og sætter mennesker og miljøets sikkerhed først.

ENDE GELÄNDE – HERTIL OG IKKE LÆNGERE

Klimaforandringerne gør det tydeligt, at de ledere, der blindt tror, at markedet løser sine egne problemer, ikke er værdige til at lede. De såkaldte Ende Gelände-aktioner er den bedste måde, vi kan vise resten af befolkningen det på. Her tager vi magten ud af markedets og Merkels hænder og stikker en kæp i hjulet på brunkulsindustrien – den mest forurenende energiindustri, der findes.

Aksel Rosager Johansen,
klimaktivist

De internationale klimaforhandlinger, COP-konferencerne, har været værdifulde til at skabe global enighed om, at den maksimale temperaturstigning, vi kan acceptere, er 1,5 til 2 grader. Det har dog ikke betydet, at verdens ledere så har truffet beslutninger, som bremser opvarmningen ved 1,5 grader. Med deres små skridt er vi i bedste fald på vej mod 3 graders stigning. Men det har givet os, som demokratiske borgere, legitimiteten til at træffe beslutningerne selv.

Ulovligt men nødvendigt

Til Ende Gelände i 2016 var vi over 3.000 aktivister fra hele Europa, der var fast besluttet på at lukke en tysk brunkulsmine og et tilhørende kraftværk ned. Vi gjorde det ved at blokere minen, togskinne og alle indgange til kraftværket. Det var ikke lovligt, men det var nødvendigt. Når så mange demokratiske borgere har beslut-

tet sig for at udøve civil ulydighed, så er vi ikke til at stoppe. Derfor forsøgte politiet ikke engang at smide os ud af minen. Vi vandt dermed en stor sejr, som bl.a. var medvirkende til, at firmaet bag minen her til foråret har opgivet deres planer om at udvide den.

I år bygger vi videre på de seneste års succes og angriber det største brunkulsområde i Tyskland. Brunkul produceres i enorme åbne miner, hvor kæmpe maskiner graver marker, skove og hele byer væk. De tilhørende kulkraftværker ligger tæt på minerne og får kullet via direkte jernbaner. Det gør industrien svag overfor vores strategi, hvor tusindvis af aktivister blokerer mange forskellige led i systemet med fredelige, fysiske blokader.

Mennesker og miljø først

Ende Gelände har et klart antikapitalistisk grundlag og et aktionskodeks, der byder, at aktivisterne altid deeskalerer konflikter og sætter mennesker og miljøets sikkerhed først. Aktionen er vokset fra et par hundrede aktivister i 2014 til 3.000 i 2016. Med lidt held bliver vi 8.000 til august.

Vi opfordrer alle klimaaktivister, også dem, der har haft aktivismen gemt i maven, til at tage med os til Ende Gelände i år. For som det lød på blokaden sidste år, da vi så den sidste røg komme op af kraftværkets skorstene: WHO shut shit down? WE shut shit down!

FAKTA OM ENDE GELÄNDE

Dato: 24.-29. august i Rheinland.

Mål: At 8.000 aktivister skal lukke to kulminer med tilhørende kraftværker ned.

Transport: Busser fra København med opsamling i Fredericia.

Pris: maks. 250 kr. tur retur.

Tilmelding: www.aktivisme.info

Facebookside: Ende Gelände – DK

Facebookgruppe: facebook.com/groups/EnhedslistenEndeGelände

Støtter: SUF, Klimakollektivet, Enhedslisten, Internationalt Forum, Afrika

Kontakt, Alternativets Unge, Ungdom Noah og Klimabevægelsen/350.dk.

Vidste du ...

at vedvarende energi i 2015 udgjorde 19,3 procent af det samlede globale energiforbrug. Atomkraft udgjorde 2,3 procent, og de resterende 78,4 procent var fossile brændsler. Halvdelen af vedvarende energi var traditionel biomasse, og under 1,5 procentpoint var sol og vind.

Vidste du ...

at der globalt blev solgt 775.000 elbiler i 2016, og at der kørte over to mio. elbiler på vejene ved årsskiftet.

Vidste du ...

at følgende lande har flest solceller: 1. Kina, 2. Japan, 3. Tyskland, 4. USA og 5. Italien

Vidste du ...

at vindmøller i 2016 på et tidspunkt har produceret 140 procent af det aktuelle elforbrug.

DA ENHEDSLISTEN KØBTE ET KULKRAFTVÆRK

Enhedslisten gik forrest, da Aalborg Kommune for nylig købte et kulkraftværk. Det lyder sort, men intentionerne er faktisk grønne, forklarer rådmand Lasse Olsen.

Sarah Glerup, Rød+Grøn

I 2015 brugte Aalborg Kommune 725 mio. kr. på at opkøbe Nordjyllandsværket, der leverer 60 procent af varmen til Aalborg Forsyning. I spidsen for købet stod rådmand Lasse Olsen, der er valgt for Enhedslisten. Hvorfor i alverden vælger en rød-grøn politiker at investere i kul? Det giver han selv en ligefrem forklaring på:

- Formålet har skam hele vejen igennem været at sikre den grønne omstilling af vores varmeproduktion. Det kan vi bedst gøre gennem et aktivt offentligt ejerskab. Grundlæggende er en offentligt ejet virksomhed underlagt demokratisk kontrol, og gennem ejerskabet over Nordjyllandsværket har vi langt bedre muligheder for politisk at påvirke vores energifremtid, så vi kan komme væk fra de fossile brændsler uden at binde os til fejlinvesteringer i f.eks. biomasseteknologi.

Ro om Aalborgs varmeforsyning

Selskabsloven forhindrer, at Nordjyllandsværket kan drives rent demokratisk, men med købet

Aalborg Kommune har opkøbt Nordjyllandsværket for at sætte turbo på den grønne omstilling.

Foto: Jacob Hylling Poulsen (Nordjyllandsværket2/CC BY-SA 3.0)

er den politiske og demokratiske kontrol blevet størst mulig. Det skal gavne forbrugerne.

- Vi kan nu vælge at indfase den grønne omstilling gradvist frem mod udgangen af 2028. Dermed fordeler vi omkostningerne over flere år, end hvis den grønne omstilling skulle laves som et "big bang", når Nordjyllandsværket er udtjent. Det giver ro om fremtidens varmeforsyning, forklarer Lasse Olsen og tilføjer, at der også er udfordringer forbundet med indliciteringen.

- El-markedet har siden slut-90'erne været gennembrudt, og priserne svinger op og ned fra time til time. Det gør driftsøkonomien uforudsigelig, og det har været nødvendigt at hæve varmeprisen. Aalborg Varme leverer stadig noget af landets billigste fjernvarme, men det har ikke været sjovt at sætte prisen op, fortæller Lasse Olsen og nævner afgiftsstrukturen på varme- og energiområdet som en anden udfordring:

- Biomasse er afgiftsfritaget, selvom det er omtrent lige så skidt for klimaet som kul og gas. Samtidig skal der betales høje energifgifter, hvis man benytter eldrevne varmepumper, som kan udnytte overskudsstrømmen fra vindenergien. Det er gift for den grønne omstilling!

Grønne fremtidsplaner

Planen er nu, at Aalborg frem mod 2028 vil indfase grønne teknologier og udfase brugen af kul.

- Elbaseret varmeproduktion fra varmepumper, øget brug af overskudsvarme fra industrien, øget varmelagerkapacitet, solfangere og geotermi, hvis forholdene i undergrunden er til det. Det er de grønne teknologier, som jeg forventer, at vi vil sætse på over de kommende ti år, fortæller Lasse Olsen.

Aalborg har også andre grønne projekter undervejs:

- Der er en god chance for, at det kommende universitetshospital i Aalborg Øst får et bæredygtigt køleanlæg baseret på fjernkøling med vand fra en kridtgrav. Det er lidt nørdet, men det projekt, vi er på vej med, vil blive det 2. eller 3. mest energieffektive i verden. I fremtidens nybyggerier vil behovet for køling være større end behovet for opvarmning, så vi er gang med at støbe kuglerne til at levere klimavenlig og energieffektiv køling i de næste mange år, forklarer Lasse Olsen.

- Det ser også ud til, at det lykkes at få sikret en høj grad af lokalt ejerskab og kontrol over en kommende vindmøllepark i Nørrekær Enge mellem Aalborg og Vesthimmerland kommuner. Og så er Aalborg Havn Danmarks første CO₂-neutrale havn. Så der sker heldigvis lidt på den grønne front i Aalborg, konstaterer rådmanden optimistisk.

HVOR SKAL MØLLERNE STÅ?

Skal vi lytte til nabogrupper, der kæmper mod vindmøller, eller er de blot påvirket af en useriøs skræmmekampagne? Og kan den grønne omstilling komme i mål, hvis vi nøjes med de dyre men effektive havvindmøller? Rød+Grøn spørger fire af vores kommunalpolitikere, der lokalt arbejder med klima og miljø.

Simon Halskov, Rød+Grøn

Jørn Vedel Eriksen

Herning

Hvor højt skal lokale borgerprotester over vindmøller vægtes i forhold til den grønne omstilling?

- Det er meget vigtigt at være i tæt dialog med lokalområdet. Borgerne skal tilbydes konstant medejerskab, og alle tekniske og praktiske spørgsmål, de rejser, skal undersøges. I Herning Kommune er vi erfarne med at beskrive og analysere borgernes spørgsmål. Vi har sagt nej til nogle og ja til andre vindmølleprojekter. Senest er et anlæg med fem kæmpevindmøller ved Stakroge syd for Herning godkendt i byrådet med Enhedslistens opbakning. Lokalbefolkningen bakkede massivt op og var glade for de grønne penge, der følger med til området.

Hvilke argumenter mod vindmøller mener du er reelle – støj, sundhed, natur, æstetik?

- Vindmøller støjer. Derfor skal de 150 meter høje vindmøller placeres mindst 600 meter fra nærmeste bebyggelse og meget længere fra

byer. Møllerne skal stå stille, når støjen overskrider en vis grænse. Møllevinger skygger. Derfor skal møllerne placeres tilstrækkeligt langt væk fra boliger, så generne højst er nogle få dage om året. Kæmpevindmøller skal ikke opstilles i særlige følsomme naturområder. Og når de opstilles, skal det gerne lykkes at lave en aftale om nedtagning af små, gamle, ineffektive og kraftigt støjende møller.

Skal vi droppe landvindmøller og kystmøller og kun udbygge på havet, hvor de ikke kan ses fra land?

- Vi har ikke råd til at droppe en eneste af de vedvarende energiformer, der forbedrer indsatsen mod klima- og miljødelæggelserne. Snart kører flertallet af busser, lastbiler og tog på energi fra decentralt opstillede kæmpevindmøller. De fem vindmøller ved Stakroge leverer den totale energiforsyning til 6.500 husstande. Danmark er førende på vindmølleteknologi, og 30.000 mennesker arbejder direkte i denne industri i Danmark. Jeg er skeptisk over for kystnære møller, men de støjer og skygger ikke. Havvindmøller er jeg positiv overfor – blot vi husker, at det er store konsortier, der opstiller dem, og der er nul borgerindflydelse.

Pelle Andersen-Harrild

Frederikssund

Er vindmøller på land ikke en forudsætning for at løse klimaproblemerne?

- Man skal ikke løse et problem ved at skabe et nyt. Vindmøller på land skaber store naturbeskyttelsesproblemer. Truede fuglearter som havørne og glenter kolliderer i stort antal med vindmøller på land. Og også andre fugle, der "svæver", er blandt vindmølle-ofrene. Det viser omfattende undersøgelser foretaget af tyske og svenske miljømyndigheder. Også flagermus dræbes af vindmøller. Ikke direkte ved kollision, men fordi undertrykket fra vindmøllevingerne får flagermusenes lunger til at "eksplodere".

Hvad så med kystmøller?

- Enhedslisten kæmper indædt mod regeringens planer om at tillade byggeri langs kysterne. Vindmøller er også byggeri, og de 7.000 km kyst, vi har, er noget af Danmarks vigtigste natur. De skal friholdes for kæmpevindmøller. Det fastslår Natur- og miljøklagenævnet i en række afgørelser. Skal der placeres vindmøller på land, skal de væk fra kysten og flade kystlandskaber som Tøndermarsken. Inde i land er vinden dog svagere.

Skal vi droppe landvindmøller og kystmøller og kun udbygge på havet, hvor de ikke kan ses fra land?

- Havvindmøller kan producere al den strøm, vi har brug for. Energistyrelsen har udpeget en

Foto: Marcello (Flickr.com/ CC BY-NC-ND 2.0)

UNDERGRUNDENS GRØNNE ENERGI

Det er ikke kun fra sol og vind, vi skal hente fremtidens grønne energi. Under næsten hele Danmark ligger der varmt vand et par kilometer under jorden.

Formår vi at pumpe det op, kan det forsyne os med fjernvarme, inden vi pumper det afkølede vand ned i undergrunden igen. Denne vedvarende energiform kaldes geotermi.

Der findes allerede geotermiske anlæg i Thisted, Sønderborg og på Amager.

Derudover er der givet tilladelse til at undersøge mulighederne for at udnytte geotermi i en række andre landsdele.

halv snes kystnære områder, hvor havmøller kan placeres uden at skade natur, fiskeri og sejlad. Men store havvindmølleparker kan bedst placeres mindst 20 km fra land, derude hvor vinden virkelig blæser, og hvor der kan laves mere el, end vi har brug for.

Derved løser man både behovet for mere el og beskyttelsen af natur og landskab.

Jonas Paludan

Roskilde

Hvor højt skal lokale borgerprotester over vindmøller vægtes i forhold til Enhedslistens ønske om en hurtigere omstilling til vedvarende energi?

- Fra Enhedslistens side skal vi være med til at sikre den lokale indflydelse på energipolitikken. Derfor skal vi arbejde på at sikre det lokale ejerskab til vindmøllerne og støtte dannelsen af vindmølle-lav. Når det så er sagt, så skal vi også have modet til at være uenig med borgere, som går imod opstillingen af vindmøller på land.

Hvilke argumenter mod vindmøller mener du er reelle?

- Når det kommer til argumenterne imod vindmøller, så er de ofte meget, meget dårlige. Som parti skal vi gå ind i den debat på et sagligt grundlag. Der er det intet belæg for, at vindmøller er sundhedsskadelige. Det eneste sted, hvor vi reelt kan tale om en interessekonflikt, er når naturargumentet inddrages. Her er det bestemt vigtigt at lytte til borgere og grønne foreninger, for den danske biodiversitet er helt i bund. Her

bliver vi nødt til at foretage en kvalificeret afvejning på baggrund af lokale forhold.

Skal vi droppe landvindmøller og kystmøller og kun udbygge på havet, hvor de ikke generer?

- Aldrig! Vindmøller skal op både til lands og til vands. Man har simpelthen ikke forstået, hvor alvorlig klimakrisen er, hvis man kun vil sætte møller op til havs. Her i Roskilde Kommune har et flertal desværre vedtaget, at der ikke må op-sættes møller over 25 meter på land. Det er en aldeles tåbelig beslutning, som vi kæmper imod med næb og klør.

Maria Temponeras

Skanderborg

Hvor højt skal lokale borgerprotester over vindmøller vægtes i forhold til Enhedslistens ønske om en hurtigere omstilling til vedvarende energi?

- Den situation vi er i, kræver akut handling. Vi kommer hurtigst væk fra de fossile brændstoffer ved at kombinere vindmøller på land og i havet. Det er et paradoks, at vi gerne vil bruge strøm, men ikke vil tage konsekvenserne af det. Vi kan lytte og tage størst muligt hensyn til lokale behov. Men vi er nødt til at stille vindmøller op i alle kommuner, protester eller ej.

Hvilke argumenter mod vindmøller mener du er reelle?

- Hensynet til natur er vigtigt. Hvis der er fugletrækruter, som forstyrres, skal man indrette møllerne efter det. Det æstetiske hensyn vejer derimod ikke tungt for mig. Al den beskidte minedrift, produktion og affald, der skabes af vores forbrug, ligger andre steder og er grimt. Overforbrug koster, og det skal være synligt, synes jeg. Energiforbruget må gerne kunne ses i form af vindmøller. Så er der større chance for, at folk vil være motiverede for at begrænse det.

Skal vi nøjes med at bygge vindmøller på havet, hvor de ikke generer nogen?

- Det er langt dyrere at drive vindmøller langt ude på havet end på land. Det koster en jetjager at reparere dem. Jeg har været ude på Horns Rev ved Esbjerg som dykkerassistent på miljøovervågning, det kostede absurd mange penge for hver time, vi lå derude. Det er urealistisk at skifte til 100 procent vedvarende energi så hurtigt, som vi gerne vil, uden land- og kystvindmøller. Den dag, vi har 100 procent vedvarende energi, kan vi begynde at erstatte landmøller med de dyre havmøller og få vores uforstyrrede udsigt tilbage.

Vidste du ...

at der i 2016 blev etableret 161 Gigawatt vedvarende energi globalt, svarende til 30 gange så meget vindkraft, som vi aktuelt har i Danmark.

Vidste du ...

at siden 2010 er brugen af vindmøller globalt øget med 250 procent.

Vidste du ...

at Vestas i 2016 var størst på verdensmarkedet med en andel på 16 procent efterfulgt af GE Wind (USA) og Goldwind (Kina) begge med 12 procent.

Vidste du ...

at der er 6.125 vindmøller i Danmark med en samlet kapacitet på 5.244 MW - stort set samme kapacitet som vore kraftvarmeværker.

SOLEN KAN BLIVE DUKS I ENERGIKLASSEN

Solenergi kan spille en absolut nøglerolle i den grønne omstilling – også i Danmark. Rød+Grøn har mødt Flemming Kristensen, der er formand for Dansk Solcelleforening, til en snak om solens energi.

Simon Halskov, Rød+Grøn

Du har arbejdet med solenergi i rigtig mange år. Hvor stort er potentialet for at høste solens stråler i et nordligt land som Danmark?

– Der er et stort uudnyttet potentiale for solenergi i Danmark. Populært sagt kan et areal af solceller svarende til størrelsen af Langeland dække hele Danmarks behov for el. Det kræver selvfølgelig en teknologi til udjævning over døgn og årstider. Kun ca. to procent af elforbruget var baseret på solceller i 2015. Dansk Solcelleforening mener, at solceller skal have plads i energiforsyningen i et helt andet omfang end i dag.

– Forskere fra Aarhus Universitet har fundet ud af, at kombinationen af 20 til 30 procent el fra solceller og 70 til 80 procent el fra vindmøller vil være optimal for den del af vores forsyning, som kommer fra de fluktuerende energikilder. Solceller kan etableres som store anlæg på jord, der er uegnet til landbrug og beboelse. Mellemstore anlæg kan placeres på bygninger, der bruges til industri, landbrug og det offentlige, og mindre anlæg kan tilknyttes boligforeninger og parcelhuse. – Vi sætter overliggeren højt og er ambitiøse, når det kommer til solenergi. Selvom vi støtter ideen om teknologineutrale udbud, vil det være op-

lagt samtidigt at opsætte delmål for de forskellige typer vedvarende energi, så nye teknologier også får en chance. Og her mener vi, at 25 procent solenergi i 2050 er et realistisk delmål.

Hvor langt er vi nået i Danmark, sammenlignet med store lande som Kina og Tyskland, der i efterhånden en del år har satset stort på solenergi?

– Fremtidens solceller vil med stor sandsynlighed erstatte tag- og facadeelementer og indgå både som integrerede bygningskomponenter og energikilder i mange nye byggerier. Og netop de danskudviklede bygningskomponenter har et stort markedspotentiale, fordi vi i Danmark er med i front på området. Det kan få flere danskere i beskæftigelse og eksportindtægter til landet, hvis vi indretter os rigtigt og skaber de rette vilkår for virksomhederne. Derudover er det også afgørende, at beslutningstagerne fremmer udviklingen og demonstrationen af bygningsintegrerede anlæg ved at sætte fokus på forskningen på området.

Hvordan er markedsvilkårene og de politiske vilkår for at udbrede solceller i Danmark, sammenlignet med vores nabolande?

– De grundlæggende markedsvilkår i Danmark er egentlig sammenlignelige med vores nabolande, da den gunstige prisudvikling på solceller jo i princippet også kommer danskerne til gode. Men de politiske vilkår er med til at bremse markedet og mindske incitamentet til ny-installationer. I Danmark er der et meget kompliceret og bureaukratisk sæt af regler netop i forbindelse med nyinstallationer. Samtidig er der rigide ordninger på ejerforhold. F. eks. opererer EnergiNet med sagsbehandlingstider på halve og hele år. Mange regler giver ikke mening, da der efterhånden ikke betales en forhøjet afregningspris for el leveret til nettet fra et solcelleanlæg. Desuden vil det fremme udviklingen, hvis ejerforholdene opløstes, så ejer og bruger ikke nødvendigvis skal være den samme person.

Hvad skal der til fra politisk side, før vi kan udnytte potentialet for solenergi herhjemme?

– Det er helt afgørende med en langsigtet og stabil politik på området – og gerne med fokus på særlige danske kompetencer. Stop-and-go-politik på solcelleområdet har de senere år sat branchen under pres og begrænset teknologiuudviklingen og haft betydning for antallet af beskæftigede. Det kommende regelsæt, der bliver gældende med energiforliget 2020, skal først og fremmest skabe kontinuitet, tryghed og sikkerhed både for producenter, investorer, beslutningstagere og den enkelte dansker.

Vidste du ...

at solcelleindustrien globalt rummer fire millioner job – næsten fire gange så meget som vindmøllesektoren.

Vidste du ...

at følgende lande har flest solceller pr. indbygger: 1. Tyskland, 2. Japan, 3. Italien, 4. Belgien og 5. Australien/Grækenland.

Vidste du ...

at Danmark ligger på 8. pladsen for mest installeret solvarme i verden i 2016 og var det land med størst vækst fra året før. Solvarme i fjernvarmeforsyningen blev næsten fordoblet i 2016.

Vidste du ...

at der i 2016 blev opsat 31.000 solcellepaneler i timen verden over – de 46 procent i Kina.

VEDVARENDE ENERGI I FÆLLESEJE

Kampen for demokratisering af energisektoren er først lige begyndt – og den betaler sig.

Søren Kolstrup,
Politisk-økonomisk udvalg

I årene 1999 til 2017 er store dele af den danske energisektor blevet markedsgjort og privatiseret. Energi blev i 1999 gjort til en vare, der frit kunne flyde over grænserne. Alle Folketingets partier med undtagelse af Enhedslisten godkendte denne proces. Dernæst blev der åbnet for salg af kraftværker, og man opgav "hvile-i-sig-selv-princippet," hvor indtægterne fra forbrugerne kun skulle dække omkostningerne og give mulighed for at forny de eksisterende anlæg.

Bølge af opkøb og fusioner

I liberaliseringens kølvand fulgte – helt efter kapitalismens håndbog – en bølge af opkøb og fusioner af produktionsselskaber, både nationalt og på tværs af landegrænserne. I 2004 åbnede et flertal i det danske folketing op for delvis privatisering af DONG. Den 30. januar 2014 blev 19 procent af DONG Energys aktier solgt til den amerikanske investeringsbank Goldman Sachs og syv procent til ATP og PFA. Alle partier på nær Dansk Folkeparti og Enhedslisten stemte for.

Det liberaliserede el-marked har ikke givet lavere priser. Det har givet differentierede priser til fordel for de store strømslugere. Samtidig bliver beslutninger om forsyningsikkerhed og grøn omstilling i stigende grad truffet uden for demokratiske forsamlinger.

En fællesejet modmagt

Privatisering og markedsføring har dog ikke stået alene. Regionale, forbrugerejede distributionselskaber har leveret et modsvar til privatisering og markedsføring. Det gælder f.eks. det midtjyske energiselskab NRGi bestående af 210.000 andelshavere. Selskabet arbejder for et bæredygtigt

energisystem gennem omstilling til sol og vind, installation af nye intelligente målere og ved at udbrede CO₂-neutrale transportformer.

Overalt kan vi finde spæde, men vigtige forsøg på lokalt energidemokrati.

I Hvide Sande drives lokale vindmøller af en fond stiftet af Holmsland Klit Turistforening (80 procent) og Hvide Sande Nordhavn Møllelaug I/S, der har 400 lokale anpartshavere (20 procent). Fonden fungerer som selvejende institution, hvis stiftere har besluttet at investere overskuddet i lokalsamfundet.

I den vestlige del af Nissum Bredning planlægges et vindmølleprojekt fordelt ligeligt mellem det lokale, brugerejede Nordvestjysk Elforsyning A.m.b.a (NOE) og Nørre Nissum Vindmøllelaug I/S, hvis deltagere skal bo i Lemvig Kommune. Indtægterne bliver til fordel for den kommune, hvor møllerne opstilles.

Syd for Samsø blev der i 2002 opført 10 havvindmøller. Kommunen købte fem gennem et kommunalt ejet anpartsselskab, mens borgerne på Samsø ejer hovedparten af de øvrige. Det blev starten på målrettet investering i vedvarende energi på Samsø.

Fordelene ved demokratisk energi

Der er oplagte fordele ved fællesejede energiselskaber. For det første kan de normalt få lån med lang løbetid og lave renter, og de behøver ikke høste fortjeneste til investorer. I stedet kan overskuddet investeres i lokalsamfundet.

For det andet giver det demokratiske ejerskab mulighed for at udnytte overskudsstrøm fra vedvarende energi: Når vinden for alvor blæser, behøver strømmen ikke at blive solgt billigt på markedet. Den kan f.eks. lagres i batterier til køretøjer eller mega elkedler, som lokalsamfundet får gavn af.

Sidst, men ikke mindst, har fællesejede fjernvarmeanlæg for længst vist sig overlegne i forhold til priser, effektivitet og ny teknologi – også til eksport. De er kort sagt en dundrende succes på alle parametre, der bør blive et internationalt forbillede.

DER VARMES OP TIL EN NY ENERGIAFTALE

Til efteråret kommer regeringens forslag til en ny energiaftale, der tager afsæt i Energikommissionens anbefalinger. Dem ser vi nærmere på.

Karl Vogt-Nielsen,
energipolitisk rådgiver

"Det er afgørende, at energi- og klimapolitikken efter 2020 indrettes med 2050-perspektivet for øje", skriver Energikommissionen. Med "2050-perspektivet" menes, at Danmark skal være "et lav-emissionsamfund baseret på vedvarende energi".

Målet er fint. Ikke noget med kun at plukke lavt hængende frugter som hidtil. Den kommende energiplan skal udstikke en kurs, der peger mod 2050. I første omgang skal vedvarende energi (VE) gå fra at udgøre 30 procent i dag til 50 procent i 2030.

For at nå målet anbefaler kommissionen energieffektivisering, elektrificering og udbygning af vedvarende energi. Vel at mærke på "omkostningseffektivt" maner – det vil sige, at omstillingen skal ske billigst muligt (for erhvervslivet, forstås).

De rigtige midler – men helheden mangler

Enhedslisten kan udmærket bakke op om midlerne. Vi kan og skal reducere energiforbruget markant, især varmemeforbruget i bygninger og energiforbruget i erhvervslivet og transporten. Vi skal elektrificere ved at udnytte energi fra vind og sol til varme og transport. Og vores energi bør naturligvis kun være vedvarende.

Derimod er Enhedslisten lodret uenig med kommissionen om, at markedet skal drive det hele, og at EU skal udstikke rammerne for udviklingen. Kommissionen noterer sig, at VE på sigt bliver billigst og vil kunne klare sig på markedsvilkår. Indtil da foreslår de, at forskellige VE-former skal konkurrere med hinanden om den støtte, der er. Det bryder med årtiers princip om, at vi skal fremme forskellige typer VE, og at de hver især skal støttes målrettet efter behov. I stedet får vi "the winner takes it all", så udbygningen bliver billigst mulig – men uden hensyn til, hvordan det samlede energisystem kan fungere bedst.

Præcis samme vilkår foreslås for energibesparelser: Lad EU føre an, og omlæg den nationale indsats til markedsstyring, så de billigste energibesparelser gennemføres først, uagtet hvad der gavner det samlede energisystem.

Fra biomasse til elektrificering

Et lyspunkt er dog, at de anbefaler at ændre afgiftssystemet, så vi bedre kan udnytte vindenergien i varme og transport. Og at de er skeptiske over for biomasse, der er en begrænset ressource, hvor "øgede krav til bæredygtighed må forventes at hæve prisen". Kommissionen ser helle-re, at fjernvarmesystemet omlægges til varmepumper.

KLIMARÅDET: BILER OG BØNDER SLIPPER IGEN

EU vil pålægge Danmark at reducere CO₂ med 39 procent i forhold til 2005 på non-kvoteområdet (biler, bønder og boliger). Det lyder ambitiøst, og det er da også for godt til at være sandt.

Forleden barslede Klimarådet med anbefalinger til indfrielsen. Som de skriver, vil selv ikke 39 procent indfri Paris-målsætningen, og EU åbner for smuthuller, så landbrug og transport alligevel kan friholdes. Konkret forventer Klimarådet, at Danmark udnytter LULUCF-smuthullet. Det betyder, at halvdelen af reduktionen kan opnås ved at binde mere CO₂ i jord og skov.

Så skal vi kun reducere med 13,4 mio. tons CO₂ sammenlagt frem til 2030. Det skal primært ske via energirenoveringer af bygninger og energibesparelser i erhverv, via varmepumper i huse og små fjernvarmeverker. Fine tiltag, men igen peger pilen på, at bønder og biler slipper.

På bundlinjen vil de dog ikke pege på "en bestemt rute til 2030 endsige til 2050". Det afhænger af teknologiudviklingen – og så må markedet styre.

GØR KLAR TIL ENERGIPOLITISKE KAMPE

En ny energiaftale vil helt sikkert skabe lokale udfordringer og muligheder. Den kan indgå i jeres valgkamp. Her sat i relief af Enhedslistens opdaterede energiplan.

Søren Egge Rasmussen,
energipolitisk ordfører

Selvom det er i Folketinget, en ny energipolitisk aftale skal indgås, udmøntes den mange steder lokalt. Kommuner og forbrugerejede energiselskaber kan være offensive medspillere i omstillingen.

Et ofte overset område er energibesparelser. I Enhedslistens opdaterede energiplan vil vi halvere det samlede energiforbrug. Det gælder både bygninger og energiforbrug i erhvervslivet. Overvej, hvilke tiltag man kan pege på lokalt, som speeder denne proces op. Også omstilling til elbiler og elbusser er markant energibesparende, og kommunen kan understøtte denne proces.

Lokale vindmøller og flere solceller

Vi skal have en kraftig udbygning af vindmøller. Vores energiplan siger, at der de næste 23 år hvert år skal bygges 540 MW vind – og meget mere, hvis vi ikke får halveret det samlede energiforbrug.

Jeg vil opfordre til, at man i afdelingerne drøfter jeres holdning til udbygning af vedvarende energi. Hvilke lokale forhold er mere vigtige end lokale vindmøller, og hvorledes bidrager din kommune til vindmølleudbygningen?

De seneste fem år har skiftende regeringer gjort, hvad de kan for at blokere for solceller. Ganske enkelt fordi egen elproduktion koster staten mistede afgifter. Det er mit håb, at vi får løst denne gordiske knude i en ny energiaftale og finder en model, som åbner for en massiv udbygning.

Solceller er faktisk en af de billigste måder at producere energi på. Enhedslistens mål er 4.000 MW eller 300 MW årligt frem til 2040. Det kræver, at kommunerne indgår aktivt i at fremme udbygningen blandt borgerne og virksomheder og

på egne bygninger. Måske kan I lokalt udlægge arealer i kommuneplanerne?

Geotermi og varmepumper ind – biomasse ud

Danmarks undergrund (minus Fyn) er gennemstrømmet af varmt vand i 2-3 km dybde. Denne varme kan udnyttes som fremtidens fjernvarme efterhånden som varmegærker og affaldsforbrænding lukker ned, når fossile brændsler er væk og genbrug erstatter forbrænding. Sæt fokus på det i valgkampen og kræve, at potentiale og muligheder undersøges nærmere lokalt.

Den stigende mængde vindmøllestrøm skal ikke sælges billigt til udlandet, men kan ud over elbiler også benyttes i varmepumper, der kan bidrage til fjernvarmen og i enkelthuse i stedet for oliefor og brænde. Sæt varmepumper på den lokale politiske dagsorden og lav modeller for, hvorledes kommunen kan understøtte omstillingen.

I dag vælger mange kommuner i stedet at omstille til afgiftsfri biomasse – ofte med importerede træpiller. Men biomasse er slet ikke CO2-neutralt, og formentlig kan det hurtigt blive

en fejlinvestering, fordi priserne vil stige – enten fordi der pålægges en afgift og/eller fordi kravet om såkaldt bæredygtig brændsel vil presse priserne op.

Gør landbruget klimarigtigt

Den måde, landbruget i dag dyrker jorden, medfører et løbende stort udslip af CO2. Klimarigtige dyrkningsmetoder er dog mulige. I dag pålægger kommuner krav til landbrug for at beskytte vores drikkevand. Det samme kan I lokalt gøre af hensyn til klimaet.

Klimarådet har lige fremlagt en interessant rapport om, hvordan vi sænker CO2-udslippet fra biler, boliger og bønder. Klimarådet anbefaler dyrkning af energipil på 260.000 hektar og permanent græs på 100.000 hektar højlandsarealer. Det vil sænke drivhusgasudledningen, reducere kvælstofudvaskning og øge kulstofbindingen i jorden.

Vi kan dog ikke komme udenom at reducere den animalske produktion og landbrugsarealet. Og det vil ske, når vi får fordoblet skovarealet, hvilket alle partier er enige om skal ske inden år 2100. Det vil reducere landbrugsarealet med 500.000 hektar. At køre videre med 1 million hektar med korn til svinefoder hører ikke fremtiden til. Vi har i stedet brug for en omstilling af hele fødevarerektoren byggende på økologi, bæredygtig udvikling og nytænkning.

Foto: Kai Gradert (Unsplash.com)

Vidste du ...

at siden 2010 er brugen af solceller globalt øget med 760 procent.

Vidste du ...

at siden 2010 er brugen af vindmøller globalt øget med 250 procent.

Vidste du ...

at der nu er 48 udviklingslande, der har 100 procent vedvarende energi som mål.

Foto: Rød+Grøn

BÅDAKTION KULDSEJLEDE IKKE - DET GJORDE FORHANDLINGERNE

En båd var fyldt med glade, men også bekymrede mennesker 1. juni. Vi var glade, fordi vejret var godt, og vi skulle sammen aktionere i en båd, som Enhedslisten havde hyret til lejligheden. Vi var bekymrede over udviklingen med to procent-produktivitetstkravet siden 2003, der har presset personalet arbejdsmæssigt, så de ikke kan mere. Det betyder ringere patientbehandling og faktisk også mere ulighed i sundhed.

● **Regionspolitik**
Marianne Frederik,
regionsrådsmedlem i Region Hovedstaden

Alle mødtes på Amerikakaj, i nærheden af huset, hvor Danske Regioners bestyrelse holdt møde. Vi sejlede frem og tilbage, mens vi holdt vores taler, der var forskellige, men alle med samme budskab: Drop to procent-kravet. Der var repræsentanter fra de fleste sundhedsfaglige fagforeninger og fra alle partier i Regionsrådet i Hovedstaden, undtagen Venstre. En rigtig god aktion!

I Enhedslisten blev vi derfor meget skuffede, da vi 6. juni erfarede, at regeringen og Danske

Regioner har indgået en økonomiaftale med to procent-kravet. Ja, vi er faktisk rasende. Kun Enhedslisten og SF stemte imod aftalen i bestyrelsen. Hvor var opbakningen fra de andre politiske partier om at stå fast?

Anlægsloftet fortsætter

Den socialdemokratiske forhandlingsleder Bent Hansen siger, at det er vanskeligt at få et krav igennem, der ikke er opbakning til i Folketinget. Jamen, hvorfor stemmer Socialdemokratiet sammen med regeringspartierne, indimellem også Dansk Folkeparti, når de samme partiers regionsrådspolitikere vil noget andet? Og det i en situation, hvor økonomer og rege-

ringspolitikere siger, at dansk økonomi er robust og stærk.

Der er råd til at løfte kvaliteten i sundhedssektoren og sikre tilstrækkeligt personale til de stigende antal opgaver, herunder psykiatrien. Der er råd til at bevillige regionerne ekstra anlægsmidler til sygehusbyggeri og kollektiv trafik.

Men regeringen vil åbenbart hellere gennemføre skattelettelse end forbedre forholdene for sundhedssektoren. Hellere ikke regionernes anlægsloft blev lempet med aftalen.

Nogle groteske eksempler på anlægsloftet er, at Region Hovedstaden ikke må bruge 'egne midler' til at etablere et produktionskøkken i det fremtidige hospital i Hillerød og ikke må bruge penge på at renovere Hillerød Station, så der kan komme bedre trafikforbindelser med lokaltogene til det nye hospital.

Enhedslisten fortsætter kampen i Folketinget og regionerne. Og vi vil forsøge at minimere de værste negative konsekvenser i regionernes budgetforhandlinger til august og fremover, gerne sammen med andre partier og organisationer.

MØD SPIDSKANDIDATERNE

Rød+Grøn præsenterer hver måned nogle af de mange kandidater, Enhedslisten stiller med til kommune- og regionsvalget i november.

Jan Jespersen, Stevns

52 år, administrativ medarbejder og medlem af kommunalbestyrelsen

Hvorfor genopstiller du til kommunalvalget?

– Jeg har altid interesseret mig for samfundsforhold, og kæret mig om "den lille mands" ve og vel. Vi lever i et samfund, hvor goderne ikke deles lige. Alt for mange har for lidt, og få har alt, alt for meget. Det er i mine øjne uretfærdigt og ikke det samfund, jeg ønsker at leve i. Og hvad er mere naturligt end at starte i det nære – det er trods alt der, man bedst ved, hvor skoen trykker.

Hvad vil du især arbejde for i byrådet?

– Jeg vil arbejde for, at vi i min kommune tager de tiltag, der kan modvirke den stigende ulighed. Jeg vil arbejde for at forbedre forholdene for de syge, ældre og arbejdsløse, så deres hverdag bliver tålelig. Fokus skal flyttes, så de mennesker, der rammes af uheldige livsbegivenheder, stadig kan leve et værdigt liv. Jeg er af den opfattelse, at kommunerne har flere muligheder for lokalt at modvirke konsekvenserne af de Christiansborg-stramninger, vi har været vidner til på dagpenge-, flexjob- og sygedagpengeområdet, så de ikke kommer til at nedbryde de berørte borgere.

Per Clausen, Aalborg

62 år, aktivist og medlem af kommunalbestyrelsen

Hvorfor genopstiller du til kommunalvalget?

– Jeg vil gerne medvirke til at give Enhedslisten et så godt valg, som muligt i Aalborg. Jeg vil gerne fortsætte med at udvikle det samarbejde, jeg har med fagforeninger og aktive borgergrupper om at skabe et bedre, et rødere og et grønnere Aalborg.

Hvad vil du især arbejde for i byrådet?

– Helt centralt står kampen for at sikre alle borgere lige muligheder. Derfor vil jeg fortsat have fokus på, at Aalborg Kommune giver borgere på offentlige ydelser den bedst mulige behandling inden for lovgivningens rammer. Der skal gøres en målrettet indsats for at forbedre de arbejdsløses muligheder for at få de job, som bliver ledige. Udsatte børn og børn med udfordringer får stadig alt for dårlige tilbud i Aalborg. De tilbud skal gøres bedre, uden at der tages penge fra den almindelige undervisning i Aalborg.

BYRØDDER BESØGTE KAMMERATER I TYRKIET

I slutningen af maj rejste en delegation fra Enhedslisten til Diyarbakir/Amed i det østlige Tyrkiet for at mødes med kammerater fra søsterpartiet HDP, samt med repræsentanter fra det kurdiske civilsamfund.

● Demokrati Asbjørn Bang

Med i Enhedslistens delegation var tre byrådsmedlemmer, Ninna Hedeager Olsen, Flemming Gundersen og Pelle Andersen Harrild, og udviklingsordfører Christian Juhl.

I Diyarbakir/Amed mødtes delegationen med repræsentanter fra HDP, det pro-demokratiske oppositionsparti, som især kæmper for en retfærdig behandling af Tyrkiets etniske og religiøse mindretal. Herudover bød rejsen på møder med advokater for politikere, som er blevet fængslet af de tyrkiske myndigheder, samt møder i fagforeningsregi og med menneskerettighedsforkæmpere og udøvende kunstnere. Alle dele af det kurdiske civilsamfund er nemlig un-

der angreb fra Erdogan-regeringen, som fører en komplet uforsonlig linje i forhold til det kurdiske mindretal.

Fremtrædende parlamentarikere fra HDP, heriblandt formandskabet, sidder lige nu fængslet under anklager om støtte til PKK. Politikere fra HDP's lokale gren, DBP, er ligeledes blevet fjernet fra deres valgte poster.

Tyrkiets demokratisk deroute

I 15. juni 2016 blev der gjort et kupforsøg mod Erdogans regering. Erdogan satte landet i undtagelsestilstand og brugte reglerne herom til at lede landet med dekretter. I opgøret med de påståede kupmagere afskedigede han mere end 100.000 offentligt ansatte og en række offentlige anklagere og dommere. Borgmestre blev er-

stattet af statskommissærer, selvom de ingen forbindelse havde til kupforsøget. Også fagforeninger, NGO'er og kurdiske kulturinstitutioner har fået Erdogans vrede at føle. Tyrkiet har altså på kort tid bevæget sig væk fra en positiv demokratisk udvikling, imod en rendyrket, diktatorisk slyngelstat.

I bydelen Sur, som delegationen besøgte, er ca. 24.000 mennesker tvangsforflyttet. Bydelen gjorde oprør mod styret, efter fredsforhandlingerne med PKK brød sammen i 2015. Mellem ruinerne af udbombede og nedrevne huse venter beboerne nu på at blive smidt ud. Der er lukket for vand og elektricitet, og delegationen fik et bevægende indblik i den tilstand af total magtesløshed, Surs beboere befinder sig i.

Situationen i Tyrkiet er kort sagt meget alvorlig, og demokratiet er sat ud af spil. Ambitionen er nu at udbrede og sætte ekstra fokus på Kurdistan-solidaritetsarbejdet og at integrere det i Enhedslistens byrådsarbejde og lokalafdelingernes aktiviteter.

Foto: Christian Tastrup

SÅ ER FALSTER MED PÅ FOLKEMØDE-VOGNEN

Folkemøderne breder sig. Pinsen bød på Kvindfolkemøde på Marielyst Højskole.

● **Kvindepolitik**
Gunnel Starck og Lole Møller, Rød+Grøn

Ud over Bornholm har en række landsdele nu Folkemøder: miljø i Hjørring, kultur på Fyn og køn på Falster. Vi tror, det handler om, at Bornholm er blevet for dyrt, uoverskueligt og bureaukratisk for nogle af de mindre organisationer, som beskæftiger sig med et bestemt politikområde og gerne vil møde de, der er optaget af de samme tanker og ideer. Den ene slags folkemøde udelukker ikke den anden slags, men det er måske en advarsel til Folkemødet på Bornholm om at overveje både organisering, indhold og ikke mindst priserne.

En tur til Falster

Vi var nogle stykker, der tog til Falster for at se, om Kvindfolkemødet var noget Enhedslisten skulle byde ind på i disse feministetider. Kvindfolkemødet er i en lille bitte skala sammenlig-

net med Bornholm. Til gengæld var programmet koncentreret om køn suppleret med tilbud om yoga, løb, malerværksted, naturvandring på diget med mere.

Fra scenen i parken var der syv-otte koncerter med bl.a. Karina Willumsen, og der var virkelig morsom stand-up med Sanne Søndergaard.

Fra samme scene blev grundlovsmødet holdt. Højskolen har en solid grundlovstradition, og der var omkring 500 fremmødte, der sang, lyttede til musik og taler af Ligestillingsministeren, Johanne Schmidt-Nielsen, Dennis Kristensen og Mette Frederiksen.

Kvindfolkemødet var knapt så godt besøgt, men der var alligevel 50-150 til debatterne, som med få undtagelser var spændende og vedkommende. De fleste blev afholdt i højskolens festsal – nogle få i større telte i parken.

Det var Kvindefo, den lokale aftenskole, biblioteket, FOA, Dansk Kvindesamfund, Højskolen og Kvinderådet, der stod som arrangører af de enkelte debatter. Ingen partier – dog havde Socialdemokraterne et telt i parken.

Vi havde en snak med forstanderen, som naturligtvis var skuffet over deltagerantallet. Han medgav dog, at det måske heller ikke er så

smart at lægge Kvindfolkemødet lige efter Talk Town og 14 dage før Folkemødet på Bornholm. August ville måske være bedre. Vi har en aftale om, at han sender os resultatet af deres evaluering og et bud på, hvad de vil.

Skal Enhedslisten deltage?

I de kommende år kunne Enhedslisten få en stærk profil med et lille Ø-telt i parken og to-tre spændende debatter på programmet. Et Ø-telt behøver kun at rumme materialer, da der er plads og faciliteter til debatterne. Vi havde 21 på Bornholm og tre på Talk Town, og en del ideer kan genbruges. Der er ingen konkurrence fra andre partier, deltagelse er billig og overskuelig, og Lolland-Falster har både plads, helt andre indkvarteringsmuligheder og feministiske traditioner. Transport for deltagerne og ikke mindst debattører er billig og let og kan klares uden overnatning.

Det kræver, at Kvindfolkemødet ikke ligger tæt på folkemødet på Bornholm, og at vores lokale medlemmer har lyst til at tage en tårn et par dage. Måske ses vi til Kvindfolkemøde til næste år. Der er dejligt på Falster, og til den tid har vi flere lokale byrødder, der kan føre sig frem.

SØNDERJYSKE AFDELINGER TOG TIL DYRSKUE

»I virkeligheden er der mange her i Sønderjylland, der gerne vil have mere solidaritet og mere miljøbevidsthed. Der er blot en stor del af befolkning, som ikke er bevidste om, at det faktisk er det, vi i Enhedslisten står for. Mange antager, at Enhedslisten er nogle grå detaljefortabte særlinge. Netop derfor, skal vi blive bedre til at komme ud og møde folk.«

● Aktivisme

Nina Ericsson, Rød+Grøn

Ordene kommer fra Rune Robert Friis, Haderslev. Han og Mathias Dahl Christiansen, kontaktperson i Haderslev, fik en dag en idé:

- Vi skal da samle de sønderjyske afdelinger om at tage til dyrskue i Aabenraa.

Ideen blev sendt til kontaktpersonerne for de tre andre sønderjyske afdelinger, Aabenraa, Tønder og Sønderborg.

- Nu har vi heldigvis en kultur om, at den, der får en idé, får lov at løbe med den, forklarer Rune.

- For hvis alle detaljer skulle have været godkendt på højeste sted i alle fire afdelinger, så var det hele druknet i bureaukrati.

Glade for modspil

Så det blev dem, som havde tid, lyst og overskud, på tværs af de fire sønderjyske afdelinger, der slog sig sammen. Tanken var at komme på dyrskuet med en miljøpolitisk dagsorden. Det vil-

le måske provokere og være kontroversielt, men under alle omstændigheder være interessant.

De mødte mere velvilje fra dyrskuets og de andre politiske partiers side, end hvad de lige havde forestillet sig. Arrangørerne af dyrskuet hjalp med at finde modkandidater til debatterne og viste i det hele taget interesse for at få politiske diskussioner ind i programmet. De øvrige partier på dyrskuet – det har altid kun været de borgerlige konventionelle landbrugspartier – var også glade for modspillet og muligheden for at debattere.

Selv om arrangørerne hjalp til, så var det medlemmerne i Sønderjylland, der gjorde det hele muligt.

- Folk bød ind med mange forskellige ting. Bannere, ballonerne, vores nye, grønne flyer. Vi var meget synlige på dyrskuet. Det var inspirerende at opleve, fortæller Rune.

Vi skal ud på markederne

Enhedslistens debattører var Rasmus Vestergaard Madsen og Søren Egge Rasmussen. De er begge uddannede økologiske landmænd. Det kom bag på mange, både tilhørere og folk fra de andre partier, at Enhedslisten faktisk ved en hel masse om landbrug og ikke bare er en flok hippiefantaster med nogle verdensfjerne ideer om at redde kloden. Det gav en stor faglig respekt, og der var virkelig nogle folk, der fik øjnene op for, at Enhedslisten har helt konkrete og realistiske bud på en grønnere landbrugspolitik.

- Jeg tror, at det i et vist omfang er sådan noget som det her, der kan skabe tilslutning til Enhedslisten her i Sønderjylland, ræsonnerer Rune og uddyber:

- Vi skal meget mere ud og tale med og lytte til folk. Vores teltnaboer var DF, og de fortalte, at de er ude på markeder hver eneste weekend og tale med folk. Vi bliver også nødt til at komme mere ud, hvor folk alligevel er. Der er jo en kæmpe markeds kultur her, forklarer Rune.

De sønderjyske afdelingers klare indtryk er, at mange på egnen gerne vil gøre Sønderjylland mere klimavenligt. De ved dog ikke, at Enhedslisten har nogle konkrete bud.

- Vi har i manges øjne et tosse-image her i Venstre- og DF-land, selvom det er de færreste, som kender til nuancerne i vores socialistiske alternativer. Det skal vi gøre op med. Jeg tror også, at det, at komme ud på markeder, er noget, der kan tiltrække nogle af de medlemmer, der ellers ikke er aktive, spår Rune og fortsætter:

- Og når vi først har prøvet det nogle gange, så tror jeg ikke, det kræver så meget forberedelse. Hvis nogen er generte for at tale med folk, kan de jo bare komme med og lave kaffe de første gange. Så skal de nok komme i gang efterhånden, slutter han.

»Vi har i manges øjne et tosse-image her i Venstre- og DF-land, selvom det er de færreste, som kender til nuancerne i vores socialistiske alternativer. Det skal vi gøre op med.«

Rune Robert Friis
Haderslev

NORDMAND HAR GRANSKET LISTE Ø

Den norske forfatter og journalist Fredrik V. Sand udgav i foråret sin første bog "Den danske suksessen Enhedslisten". Bogen forsøger at give svar på, hvordan vores parti er lykkedes med at blive Danmarks fjerdestørste. Rød+Grøn har snakket med ham om, hvorfor han har skrevet om Enhedslisten, og hvad man som norsk venstrefløj kan lære af "Den danske suksessen".

● **Litteratur**
Daniel Panduro

Først og fremmest, tillykke med bogen, som har fået gode anmeldelser i den norske presse. Du bor jo til dagligt langt fra den danske politiske virkelighed; hvad gjorde dig interesseret i at skrive en bog om Enhedslisten?

– Det er ti år siden, jeg fik øjnene op for Enhedslisten. Det skyldtes i høj grad noget så banalt, som at I havde friskere og morsommere løbesedler end partierne på venstrefløjen i Norge. Men lige så vigtigt var det nok, at i Norge var Socialistisk Venstreparti i regering og Rødt udenfor Stortinget. I Danmark var der et reelt socialistisk parti i Folketinget.

– Så var jeg til Enhedslistens valgfest i 2015. Den aften fik Enhedslisten større tilslutning end partierne til venstre for Arbejderpartiet tilsammen har fået ved alle valg i Norge efter 2007. Men det var faktisk ikke succesen i sig selv, som sporede mig ind på at skrive en bog. Det var mere den spænding, jeg oplevede i nogle centrale modsætninger i Enhedslistens udvikling. Mellem fornyelse og tradition, mellem protest og indflydelse, mellem by og land. Jeg tænkte: "Her er der noget spændende!". Samtidig har det været interessant at følge, hvordan Enhedslisten navigerede mellem højrepopulismen på den ene side og et nyt grønt parti på den anden.

Så din lyst til at skrive var altså både politisk og personligt motiveret?

– Tja. Det var et ønske om at formidle noget, som forhåbentlig kan være til nytte for flere på venstrefløjen, men måske lige så meget et behov for selv at forstå det bedre. Udgangspunktet er en

»Enhedslisten har i flere betydningsfulde politiske sager været i stand til at "fange tidsånden" bedre end de andre partier, gerne før emnerne for alvor er kommet op til overfladen og har sat aftryk på den politiske debat.«

Fredrik V. Sand
Norsk forfatter og journalist

brændende interesse for politik, og for hvordan venstrefløjen kan gøre tingene anderledes, end de hidtil er blevet gjort, og lykkes med det.

Din bog er udkommet i serien "Radikale bevægelser" sammen med bøger om Jeremy Corbyn, Syriza og Podemos – ser du en sammenhæng mellem disse tre og Enhedslisten?

– Nogle fællestræk er der i hvert fald. For eksempel har en økonomisk krise skabt nogle materielle forudsætninger for, hvordan disse partier og bevægelser har ramt en nerve i deres respektive lande. For Enhedslistens vedkommende har dagpengereformen stået meget centralt. Samtidig har alle bevægelserne det til fælles, at deres frontfigurer har spillet en central rolle – selv om Jeremy Corbyn og Johanne Schmidt-Nielsen har gjort det på to ganske forskellige måder. Men måske allervigtigst er viljen til at give slip på dogmer og traditioner for at kunne samle brede, folkelige alliancer bag det socialistiske projekt.

Hvilke kilder har du haft adgang til, for at skrive historien om Enhedslisten?

– Jeg har læst utrolig mange numre af Rød+Grøn, og alt, hvad jeg har kunnet få fat i af protokoller, beretninger og sagsakter, avisartikler, blogindlæg, Facebook-diskussioner, bøger fra den dan-

ske venstrefløj og andre skriftlige kilder. Jeg har interviewet medlemmer af folketingsgruppen med forskellige perspektiver på Enhedslistens udvikling. Samtidig har jeg snakket med Enhedslisten-medlemmer fra Hvidovre til Horsens. Endelig har jeg snakket med journalister og andre, som har fulgt historien udefra. Tidligere har jeg også været hovedbestyrelsesmedlem i Rød Ungdom og Rødt i flere år. Dengang var jeg i kontakt med mange forskellige mennesker fra SUF og Enhedslisten. Jeg har besøgt en del konferencer og årsmøder. Jeg har også familie i Danmark, som har gjort, at jeg har set Enhedslisten og det politiske landskab fra endnu flere interessante vinkler.

Din historieskrivning er meget båret af personer, i hvor høj grad mener at du Enhedslistens udvikling er styret af personer?

– Hvad enten man skal forandre et samfund eller et politisk parti, er det helt klart, at personer spiller en afgørende rolle. Både som enkeltpersoner med engagement og gode ideer, og som et fællesskab, der kan udgøre en politisk kraft. Min opfattelse er, at behovet for at gøre noget anderledes var en ganske kollektiv erkendelse i Enhedslisten, men at arbejdet med at igangsætte og anføre fornyelsen tilfaldt nogle enkeltpersoner. Samtidig er det selvfølgelig også afgørende, at en politisk bevægelse ikke står og falder med nogle få enkeltpersoner, hvis den skal blive til mere end et 'one hit wonder'.

– Politikken er selvfølgelig helt central, også i bogen. Enhedslisten har i flere betydningsfulde politiske sager været i stand til at "fange tidsånden" bedre end de andre partier, gerne før em-

Foto: Synne Øverland Knudsen

nerne for alvor er kommet op til overfladen og har sat aftryk på den politiske debat. Det har vi blandt andet set med dagpengesagen og salget af DONG.

Nogle dele af den danske venstrefløj har allerede lige efter bogen kom ud kritiseret den for ikke at give et fuldstændigt billede af partiets udvikling. Hvordan forholder du dig til den kritik?

– Jeg vil sige, at bogen dækker ganske mange sider af Enhedslisten, men at nogle nødvendigvis fylder mere end andre. Jeg har også været optaget af at synliggøre relevant kritik og uenighed undervejs. De kilder, jeg har baseret mig på, har jeg efter bedste evne forsøgt at gengive præcist. Men selvfølgelig vil der være nogle blinde vinkler. Bogen er også kort, og det er bevidst – for inspirerende fortællinger om bevægelser, som lykkes, bør skrives, så de bliver tilgængelige for flest mulige. Så kan de også spille en mobiliserende rolle, som måske er lige så vigtig som den historiske.

Hvad kan Enhedslistens egne medlemmer få ud af at læse bogen?

– Selv om mange af hændelserne, som omtales, er velkendte, håber jeg, at bogen kan give nogle nye perspektiver, placere ting i en sammenhæng og måske inspirere til videre diskussion og udvikling. Forhåbentlig kan den også være underholdende. Og hvem ved, måske der også er noget at finde i bogen, som ikke særlig mange vidste allerede, selv ikke Enhedslistens veloplyste medlemmer?

FAGLIGE KRÆFTER SAMLES I NETVÆRK

Enhedslisten har lokalafdelinger og udvalg – men også netværk, hvor medlemmer, der deler interesser og faglighed, udveksler erfaringer og diskuterer politik.

● **Faglige netværk**
Simon Halskov, Rød+Grøn

For et års tid siden fik Enhedslisten et psykologfagligt netværk. I maj afholdt netværket sit årlige landsmøde, hvor deltagere fra Københavns-

området, Aarhus, Aalborg og koordinationsgruppen mødtes.

– Vi arbejdede med vores formålserklæring og de dilemmaer, man kan komme i som socialistisk psykolog. Det blev belyst ved et sundhedspolitisk oplæg, interviews af praktikere og gennem gruppedebatter, fortæller Lisette Jespersen, som er netværkets kontaktperson.

– På Landsmødet fik vi, udover de faglige og fagpolitiske diskussioner, lejlighed til at lære hinanden at kende på kryds og tværs henover en hyggelig middag, uddyber hun.

Kulturelle spadestik

Blandt de spirende netværk i Enhedslisten er et kulturnetværk.

– Vi er en aktiv lille gruppe af kunstnere, skabende og udøvende, og vi vil gerne være flere. Hvis du har lyst til at være med eller blot høre mere om det hele, så tøv ikke med at meld dig under den kunstneriske fane, opfordrer Tomas Lagermand Lundme, forfatter, dramatiker og billedkunstner, og fortsætter:

– Det er sammen, vi kan skabe og omskabe vores fremtid. Med kunst. Og med kunstnere. Det er sådan, vi kan skabe de kulturelle spadestik, dybere, større, voldsommere, trodsigt, modigt og med blod. Rødt blod, selvfølgelig.

VIL DU VÆRE MED?

- Det psykologfaglige netværk kan kontaktes på: lisette@jeslau.dk
- Kulturnetværket kan kontaktes på: lijovo@yahoo.dk

Er du pædagog, lærer, tømrer eller noget helt fjerde, kan du finde lige præcis dit faglige netværk på org.enhedslisten.dk/parti/faglige-netvaerk.

Indlæg til debatten sendes til debat@enhedslisten.dk og må højst fylde 2.000 enheder (inkl. mellemrum). Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte eller returnere indlæg, der overskrider denne grænse. Forfatterens navn angives med navn og lokalafdeling, evt. tillidshverv i Enhedslisten. Indlæg bringes så vidt muligt i det førstkommande nummer, efter det er modtaget.

Redaktionen

ANDET

Om typografi og alt det andet

Ditlev V. Petersen,
Syddjurs

Per Hørning fra Nordvest svarer på mit forsvar af det "nye look".

Romerne havde ganske rigtigt normer for, hvordan en skrift skulle se ud, når den skulle være flot. Men der var rum for variationer. Når man skrev på f.eks. papyrus, var normerne anderledes. Siden da har der været mange meninger om, hvad der er pænt og godt.

En skrift skal måles på dens læsbarhed (forskellige forhold kræver af og til forskellige skrifter). Dernæst på økonomi og æstetik. Selv om ELs nye skrift afviger noget fra de klassiske normer, så er disse ikke "hugget i sten" (undskyld!). Jeg opfatter ikke afvigelserne som voldsomt forstyrrende. Og den er fin til løbesedler i dårligt lys (modsat f.eks. Times).

At en skrift med "fødder" (seriffer) er mere læsbar end en skrift uden (grotesk/sans serif) er en fastslået sandhed. Men det er muligvis ikke rigtigt. Et par studerende på DGH undersøgte problemet i 90'erne, og der er ifølge de to ingen forskel. Det er måske et spørgsmål om tilvænning.

Groteskskrifter har ikke større problemer med varierende ord-

mellemrum end f.eks. antikva (en med "fødder"). Det mener du da heller ikke? Men fast højrekant giver tit problemer ved smalle spalter.

For mig at se har "new look" to fordele: Vi har alle adgang til den samme skrift (uden at skulle købe den) og vi er sluppet af med den asymmetriske kurve, "svung", som var meget svær at bruge. Jeg kunne også bedre lide taleboble-øet, men det fandtes faktisk i to udgaver, så den gamle blev alt for tit brugt ved en fejl. Og dets stil passer med kurven. Man skal ikke forstene.

Jeg er helt enig i, at layout er vores mindste kommunikationsproblem. Vi skal lære at formulere os kort, klart og appetitligt. Det er ikke det samme som platte slogans.

Måske skal vi gøre meget mere ud af at uddanne hinanden inden for kommunikation, ud over meget korte seancer på aktivistfabrikkerne: Hjemmesider, Facebook, video, radio, tekst, tale, tegning, tryk, teater ... Det er svært. En slags længe kurser (gider folk det?) eller "erfa-grupper i rød retorik og kommunikation". "Korrespondancekurser på web? Bare ikke endnu en Facebook-gruppe, bitte!

Få adgang til vores design

Har jeres afdeling adgang til vores fælles dropbox? Her kan I hente vores skrifttype, skabeloner til kommunalvalget, logo og lokalafdelings logo mm. Der er også en billedbank, der løbende bliver større, hvor I frit og kvit kan bruge de billeder, der ligger, så længe I husker at skrive billedkreditering.

Skriv til grafisk@enhedslisten.dk med emneordet "fælles dropbox" for at få adgang.

Stå last og brast med det syriske folk

Jesper Mührmann-Lund,
Horsens-Hedensted

I RG nr. 91, udtrykkes der kritik af Enhedslistens udmelding om det amerikanske angreb på en syrisk luftbase. Angrebet var et svar på den syriske regerings giftgasangreb.

Jeg vil gerne udtrykke min støtte til den udtalelse, da jeg ikke mener, at Folkeretten automatisk indebærer retten til brug af giftgas mod sin egen befolkning. Konspirationsteoretikere mener, det var terrorister, der stod bag. De forklarer dog ikke, hvordan disse angiveligt skulle få luftherredømmet til at gennemføre det angreb. Alt peger på den syriske regering, som i øvrigt også gør sig skyldig i en række andre grove menneskeret-tighedskrænkelser. Naturligvis bør det undersøges, så man ikke "retter bager for smed", men i praksis er det umuligt.

Uden at jeg af den grund vil hylde USAs krige rundt om i verden, så

vil jeg dog sige, at hvis amerikansk ammunition skulle bruges nyttigt, så var det i Syrien på det pågældende tidspunkt.

Assad støttes ikke bare af Rusland, Iran og terrorgruppen, Hezbollah, men også af dele af den europæiske venstrefløj, der ser ham som en modstander af vestlig imperialisme. Ulykkeligvis allierer de sig dermed også med den særlige arabiske udgave af fascismen, som det syriske Baath-parti repræsenterer (man heiler bl.a. ved offentlige møder arrangeret af partiet).

Set i lyset af dette, så må EHL stå last og brast med det syriske folk i kampen mod fascismen, som effektivt (med udenlandsk hjælp) har likvideret befolkningens ønsker om demokratiske reformer.

Desuden må kravet om Assads afgang stadig støttes, når en fremtid skal formes i Syrien - ikke af fascismen, eller af udenlandske aktører, men af det syriske folk.

Uafhængige Demokrater

Øivind Larsen, Østfyn

Har lige læst om det nystiftede parti. Efter min mening indtager de den position, som Enhedslisten for længst burde have stået på mht. indvandringen. Der er intet positivt perspektiv for DK i at aftage dele af befolkningsoverskuddet fra landene syd og øst for Middelhavet. De overbefolkningsproblemer må landene selv løse, og hvis vi gør det til vores problem undergraver vi livsvilkårene for specielt de underprivilegerede i Danmark.

Lidt i samme boldgade. Jeg har forsøgt at få vores hjemmeside-

ansvarlige i tale - foreløbig uden resultat. På siden forefindes lidt info om partiets holdning til "Kirke og religion" og ikonet forestiller to bedende hænder. Jeg mener, at vi som minimum skal signalere religionsneutralitet, men for det første viser de to hænder med opadvendte håndflader muslimbøn (de kristne f.eks. folder som bekendt hænderne, buddhisterne lægger håndfladerne sammen.) og for det andet er teksten kikset. Den består af to små kritikpunkter på folkekirken og ét forsvar for islam. Vi må og skal gøre op med den der evindelige tagen-islam-i-forsvar.

Svar til Bent Knudsen (R+G 91)

Anja Svart Kofod,
Bornholm

Desværre bliver det aldrig bedre. Jeg havde et sæt svigerforældre, der boede på De Gamles By (Kbh. Nørrebro) tilbage fra 2005-2009, og der var ikke ret meget personale, hverken dag eller nat.

Personalet var ubehøvlede overfor mine svigerforældre, blandt

andet én dag, hvor svigermor havde tisset i sin ble (inkontinens) og ringede på hjælp, og fik at vide, at den tørrede om lidt. Ergo: Hun blev ikke skiftet, det kom min kone og svigerforældrene med i tv (DR1/TV-Avisen) i 2006.

Så Bent Knudsen, du er ikke alene om at føle dig fortabt; tænk på dig og din situation.

Donna Mayer er død

Marie Lassen,
Aarhus-bestyrelsen

Donna Mayer døde om eftermiddagen tirsdag d. 6.6. Donna blev syg med kræft for ca. halvandet år siden. Hun var i behandling, og det så ud som om, hun ville blive rask, men desværre kom kræften tilbage. Hun var i den sidste tid på hospice, og der døde hun i går stille og roligt med sin søn og en god veninde ved sin side.

Donna var gennem mange år aktiv i Enhedslisten. Hun gjorde

en stor indsats i Aarhus-bestyrelsen, som hun var en del af i seks år i træk - bl.a. som kasserer. Donna var også levende optaget af solidaritetsarbejde og international politik. Hun definerede sig som, og var en græsrod.

Donna var en god kammerat. Hun var til at stole på, og hun var ikke bange for at sige, hvad hun mente. Hun var aldrig en del af diverse fløje i Enhedslisten, men afgjorde sin holdning fra sag til sag.

Vi kommer til at savne hende.

Medlemmerne skal have reel indflydelse

Finn Sørensen,
Amager Vest

HB har iværksat en diskussion om en ny strategi i forhold til regeringsspørgsmålet. Den skal foregå i afdelingerne i august-september, hvorefter HB vil opsummere og træffe beslutninger i efteråret 2017. HB ønsker, at vi diskuterer om vi skal stille ultimative krav for at pege på en socialdemokratisk forhandlingsleder ved dannelsen af en ny regering, om vi skal stille ultimative krav til regeringsgrundlaget og om vi skal bebude, at en ny regering vil blive mødt med nogle "røde linjer" som den ikke må overskride, uden at risikere at blive væltet (af os, ved hjælp af borgerlige stemmer). Det er en vigtig diskussion. Den er så vigtig, at det ikke bør overlades til HB, at ændre mere end 25 års praksis i dette spørgsmål. Ikke bare fordi det er en gammel praksis. Men fordi en udmelding om, at vi kommer med "ultimative krav" fuldstændig vil ændre grundlaget at føre valgkamp på. Det vil nemlig med-

føre, at alle medlemmer og kandidater ustandselig vil blive afkrævet svar på, hvem vi så vil være parlamentarisk grundlag for, hvis ikke for en socialdemokratisk regering, og hvad det er for krav en sådan regering skal leve op til for at blive dannet/undgå at blive væltet. De hidtidige udmeldinger og debatter tyder ikke på, at vi kan give konkrete svar på de spørgsmål - med det resultat at en tilsyneladende offensiv udmelding vil bringe os i defensiven, og at socialdemokrater og SF'er får alt for nemt ved at sætte tvivl ved, om man kan regne med os i kampen mod Lars Løkke. Hvis det er det, vi skal, så gør vi det. Men det må være rimeligt at medlemmerne får reel indflydelse på, om de kan se sig selv i sådan en valgkamp. Derfor bør beslutningen træffes på en delegeretkonference eller et (ekstraordinært) årsmøde. I den tidligere HB var der ikke flertal for at give medlemmerne den indflydelse. Det håber jeg så, der vil være i den nye HB, og at andre, der er enige i det, forsøger at påvirke HB på det punkt.

FOLKEMØDE 2017

Foto: Johanne Schmidt-Nielsen

"Tænk sig, statsministeren har fået sin helt egen vej på solskinsøen", spøjte Johanne Schmidt-Nielsen under Folkemødet ved synet af Grummeløkkegade.

OM ÅRSMØDET

Hvor var det moralske kompas?

Hans Jørgen Vad,
Aarhus

Kandidat-udvalgets liste, som blev vedtaget på årsmødet, vakte så megen utilfredshed, at der blev stillet en alternativ liste, som især mange østjyder støttede. Ændringen gik på, at Marie Gjerding blev rykket til Nordjylland fra Nordsjælland, så der blev plads til Sara Glerup der. Så kunne der blive plads til Anne Hegelund i Århus, som alle ønsker, og Peder Hvelplund skulle rykkes til Nordjylland 2, der passer til hans placering i urafstemningen.

Når utilfredsheden var så stor, skyldes det ikke kun indholdet af kandidat-udvalgets liste, men især den måde som det skete på. For den eneste grund til, at vores liste ikke kunne "lade sig gøre", var at Marie Gjerding ikke ønskede at blive flyttet til Nordjylland. En liste, som ellers vil give en fuld kønsbalance, sikre Anne Hegelund kunne blive i sit (meget velplejede) bagland – og ikke mindst: At Sarah Glerup ikke skulle presses til at tage Østjylland 2.

Det har intet at gøre med, om vi ønsker Sarah herover. Men vi sy-

nes, at enhver ved sine fulde fem må kunne se, at det er langt over grænsen at presse hende til det. Og helt urimeligt, at vi ikke vil respektere en muskelsvindpatients legitime ønske om Fyn som den yderste grænse. Hvor er moralen her?

Pointen er ikke specielt at skyde på Gjerding, da ansvaret ligger i kandidatudvalget. For det var her man i to omgange accepterede ikke bare Gjerdings ønske, men også Rosa Lunds. Hun kunne bare sige: Jeg vil ikke til Nordjylland – og det fik lov til at overrulle Sarah, som ret beset ikke kan føre en fornødt valgkamp i Østjylland. Når det er så svært, er det fordi hun pga. sin situation er tvunget til at sove i sit eget hjem.

Men hun fik valget mellem Østjylland og en placering i København, som ikke giver valg. Så selv om vi er lige, så er nogen åbenbart mere lige end andre.

Det gælder også mellem Hvelplund og Hegelund, som fik omtrent samme placering ved urafstemningen. Men sidstnævnte blev flyttet til en kreds, der ikke giver valg. Det lyder ikke vildt feministisk!

Er vi blevet et parti som udfaser folk fra arbejderklassen?

Sejer Folke,
Stevns

Jeg tror at vi alle i enhedslisten er utroligt bevidste om de voldsomme politiske forskydninger der sker i befolkningerne i hele den vestlige verden. Oprør mod storbyelitere. Almindelige jævne folk som ikke vil lade sig regere på den hidtidige måde, og ser sig om efter alternativer – en søgen som både vender sig til højre og venstre -. En søgen som er en ønskesituation for et revolutionært socialistisk parti.

Når vi herude fra provinsen, ser på Folketinget, så ser vi en ekstrem overvægt af akademikere, mest fra polit- eller økonomistudiet.

Bunker af folk som har gået til de samme forelæsninger, læst de samme bøger, og derfor kommer til de samme konklusioner om en nødvendig politik, uanset om de kommer fra Venstre, Radikale eller Socialdemokratiet, og uanset om de er embedsmænd eller politikere.

Der er 2 partier der skiller sig ud fra dette billede. Det er Enhedslisten og DF. Indrømmet at DF har været bedre til at sælge sig på at være den jævne mands talerør, og

har kunnet pege på at det er FT medlemmer som kommer fra mange forskellige dele af samfundet, men jeg har da hidtil med stolthed kunnet pege på at vi har en folketingsgruppe med f.eks. mere end 20% arbejdsmænd.

2 begivenheder i det sidste år peger på at vi er på vej væk fra den situation. 1. Elektrikeren Jonathan, som iflg. demokratisk afstemning skal vikariere i Folketinget, bliver kørt ud på et sidespor, fordi han iflg. nogen, ikke har været istand til at håndtere journalister (noget man ikke har kurser i på Teknisk skole).

Han skiftes ud med en gymnasielærer. 2. Christian og Finn, som både er dygtige og har meget stor opbakning både blandt medlemmer og vælgere, bliver nedgraderet til fordel for yngre veluddannede akademikere.

Handlinger er som bekendt vigtigere end ord, og med disse 2 handlinger sender vi desværre et tydeligt og umisforståeligt signal til bonderøve og arbejdsfolk over hele landet, om at enhedslisten foretrækker akademikere frem for arbejdsmænd og håndværkere.

100-året for den russiske revolution

Hanne Schmidt,
Amager Vest

Jeg kan forstå at Enhedslistens ledelse intet vil gøre i anledningen af 100 året for den russiske revolution. Det er dog udtryk for en historieforståelse uden lige, når samtlige partier og personer som stiftede Ø har rod i socialistiske bevægelser som støttede revolutionen. I et læserbrev har jeg set at Michael Warming fra HB kalder kommunister for en samling forbrydere.

Hvad angår DKP, er det en meget kompleks historie set med nationale øjne, men alt andet lige må vi takke for den indsats, som mange menige danske medlemmer lagde i arbejderbevægelsen og hermed bidrog til fremvæksten af velfærdsstaten og arbejdsforhold.

At Stalin i USSR slagtede og forbød progressive kræfter og blomstrende demokratiske ideer fra perioden, kan umulig fjerne den gæld vi skylder mange af de revolutionære kræfter fra perioden, som efter 1930 blev elimineret. Mange stod for progressive og fornyende ideer indenfor kunst, kultur, videnskab, pædagogik, arkitektur, produktionsformer og nye sociale fællesskaber, ideer som den europæiske venstrefløj bygger på den dag i dag. At HB og muligvis FG ikke mener at vi bør hylde os disse helte i anledning af 100 året, opfatter jeg direkte reaktionært, men ligger vel i forlængelse af en afvisning af socialistiske revolutioner i al almindelighed.

Jeg foreslår HB afholder en række foredrag i løbet af efteråret,

hvor vi gennemgår alle de progressive ideer, der kom af revolutionen i perioden 1910-1930 ud fra forskellig temaer, som kan inspirere os til en fortsat kamp for socialisme – også i parlamentet.

Samtidig kunne vi tage temaet op om reformisme, som var et stort diskussionspunkt omkring 1917, og som skilte sådan nogen som os ud fra den socialdemokratiske bevægelse. Det kunne sætte fortid, nutid og fremtid i perspektiv, herunder hvordan vi forholder os til en

parlamentarisk situation, hvor man ikke kan tale om et rødt flertal med et neo-liberalistisk socialdemokrati, og et SF der ikke rigtig ved hvad de er, samt et borgerlig grønt parti som Alternativet.

Dette skal ses i lyset af at afdøde sociolog Jørgen Erik Hansen har udnævnt os til at være tidens socialdemokrati. Men som andre har sagt, hvor skal vi som udgør den radikale venstrefløj, som bygger på arven ved splittelsen efter den russiske revolution så gå hen?

Medlemstal

Enhedslisten havde den 22. juni 9.158 medlemmer

Tag med på SUF-sommerlejr 2017!

30. juli-5. august. Middelfart

Sommerlejren er en af de ting, som samler unge socialister fra hele landet til en uge i socialismens og fællesskabets tegn, og du kan komme med!

Lejren foregår i smuk fynsk natur blot et stenkast fra vandet. Der er et spændende politisk program med et nyt tema hver dag. Årets temaer er international arbejderkamp, feminisme, klimakamp, queer- og LGBT-kamp, samt antiracisme og imperialismen.

Praktisk: Der er en række overnatningsmuligheder og fuld forplejning. Prisen er 300, 150 eller 0 kr., alt efter hvor mange penge, du har, og SUF betaler rejseresurser til alle medlemmer.

Tilmelding og program kan findes på: socialistiskungdomsfront.dk

European Lefts sommeruniversitet

19.-23. juli. Budapest, Ungarn

En gang om året organiserer European Left og det europæiske tænketanks netværk transform!europe et sommeruniversitet, der samler unge aktivister og medlemmer af europæiske venstrepartier og sociale bevægelser for at diskutere dagens politiske og sociale spørgsmål i plenum, på seminarer, workshops mv.

Sommeruniversitetet finder i år sted i Budapest den 19. - 23. juli og organiseres på lokalt plan af det ungarske venstreparti Munkaspart 2006 samt andre på den ungarske venstrefløj. Det foregår i Hotel Vitta i Budapests nordlige udkant og indkvartering er i nærliggende hoteller. Sommeruniversitetet er også åbent for interesserede ungare.

Der er spændende talere i programmet: Tariq Ali, historiker fra Storbritannien og politisk aktivist siden 1960'erne, samt også en politiker fra Sinn Féin fra Irland. De fleste talere er politikere og andre fra European Left partierne - samt fra transform, herunder Rosa Luxemburg Institutet.

Det er krisen og konflikterne i Europa og globalt samt situationen for den europæiske venstrefløj, der hovedfokus på dette sommeruniversitet. Dvs. verden efter Trump og Brexit, og efter de seneste valg i Frankrig og Storbritannien.

En dag er viet til oplæg og debat om udviklingen - især højredrejningen - i Central- og Østeuropa.

European Lefts kvindenetværk EL-FEM organiserer også en række seminarer og workshops. Desuden er der kulturelle arrangementer.

Hvad koster det? Prisen for deltagelse afhænger af hotel og værelsestype. Denne pris omfatter også måltider og transport fra og til lufthavnen mm. Der har været afholdt sommeruniversiteter i mange europæiske lande gennem årene. Vi havde håbet på at kunne arrangere det i Danmark i år. Men prisniveauet var for højt. Det ville have kostet deltagerne dobbelt så meget som sidste års sommeruniversitet i Italien.

Tilmelding: www.european-left.org - senest den 7. juli!

Yderligere oplysninger: Inger V. Johansen, EuropaPolitisk Udvalg: inger.v.johansen@macinfo.dk.

Debattørskolen

2., 16. og 30. september. København, Odense og Aarhus

Debattørskolen er for dig, der gerne vil træne din stemme til den offentlige debat i mainstream- og sociale medier. Du får mod på at udfordre de borgerlige i debatten, og du får redskaberne til at brænde igennem! Desuden får du mulighed for at diskutere politik med vores politikere fra Borgen.

Målet med Debattørskolen er at mangfoldiggøre Enhedslistens stemmer i den offentlige debat, og derfor vil ansøgere med minoritetsbaggrund blive prioriteret, idet der er et begrænset antal pladser på holdet. Kurset er et sammenhængende forløb, der finder sted over tre lørdage i september.

Pris: 100 kr. i alt (betales af deltageren). Der er rejseresurser.

Tilmeldingsfrist: Motiveret ansøgning sendes til: landskontor@enhedslisten.dk.

Deadline for ansøgning er 1. august.

Enhedslistens sommerlejr

22.-29. juli. Borremose Erhvervsfeterskole, Aars

Tag familien under armen og kom med til Enhedslistens traditionsrige sommerlejr. Det bliver både hyggeligt og lærerigt!

Der kommer til at være to spor: Det ene tager udgangspunkt i efterårets valg til hhv. kommunalbestyrelser og regionsråd.

Det andet spor bringer os vidt omkring i verden. Fællesnævneren her er "grænser". Ikke kun geografiske, fysiske landegrænser, men i lige så høj grad uånderlige grænser. Programmet byder bl.a. på: Grænseledens kultur. Klima/vækst. Arbejdstid. Feminisme/kønspolitik. Latinamerika. Brexit. USA efter Obama, nu med Trump. Palæstina/Israel.

Der vil som sædvanlig være en børnegruppe og en ungdomsgruppe. Skolen er tilgængelig for mennesker med handicap.

Læs meget mere om sommerlejren og tilmeld dig på www.sommerlejr.nu.

MÅNEDENS TEGNING

Socialdemokraternes gruppeformand Henrik Sass-Larsen mener, at et moderne parti burde afskaffe kredsforeninger, partiforeninger, regionsforeninger, hovedbestyrelser – kort sagt hele medlemsdemokratiet. Man kan sagtens styre hele butikken fra Christiansborg.

Illustration: Ina Graneberg

TRE TING, DU KAN GØRE I SOMMEREN

- **Vær med til at stoppe den tyske kulkræft.** Den 24.-29. august tager tusindvis af aktivister til Rheinland for på fredelig vis at lukke to kulminer med tilhørende kraftværker. Enhedslisten og SUF bakker op om initiativet, der hedder Ende Gelände. Der kører busser fra København med opsamling i Fredericia. Turen koster 250 kr. tur. Læs mere på side 14.
- **Tag på en politisk rejse.** I juli arrangerer både Enhedslisten og SUF sommerlejr, der byder på både hygge og politik for store og små. For de mere internationalt mindedede holder sammenslutningen af venstre-fløjspartier, European Left, sommeruniversitet i Budapest. Læs mere om alle tre arrangementer på side 31.
- **Tjek dit kontingent.** Årsmødet besluttede at ændre intervallerne for Enhedslistens kontingenter, som fremover er:
120 kr. pr. halvår (op til 9.000 kr. pr. måned før skat) / 300 kr. pr. halvår (9.000 - 19.000 kr. pr. måned før skat)
595 kr. pr. halvår (19.000 - 25.000 kr. pr. måned før skat) / 730 kr. pr. halvår (over 25.000 kr. pr. måned før skat)
Hvis du skal have ændret din sats, skal du skrive til landskontoret@enhedslisten.dk.

NY I ENHEDSLISTEN

Jeg lærer mine to små piger, at alle mennesker er lige, at vi skal respektere – og tro på det bedste i – vores medmennesker. Jeg lærer dem, at vi skal hjælpe de mennesker, der af den ene eller anden grund har det hårdt, så vi alle kan leve et værdigt og meningsfyldt liv i tryghed. Jeg har meldt mig ind i Enhedslisten, da vi har de samme værdier og idealer.

Morten Hetoft-Jacobsen, 31 år, Skælskør

PurePrint® by KLS – Produceret 100 % bionedbrydeligt af KLS Grafisk Hus A/S

STØTTET AF
EUROPA
nævnet

EU-artikler er støttet af Europa-Nævnet.